

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

UNIVERSITY OF PIRAEUS

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

MBA – TOURISM MANAGEMENT

**‘ΑΝΑΛΥΣΗ - ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΦΙΞΕΩΝ
ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ /
ANALYSIS AND FORECASTING OF ARRIVALS
OF GERMAN TOURISTS IN GREECE’**

Επιβλέπων καθηγητής: κ. Σφακιανάκης Μιχαήλ

Φοιτήτρια: Παπαδάκου Θεοδώρα

Πειραιάς, 2021

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στη «Διοίκηση Επιχειρήσεων – Μάνατζμεντ Τουρισμού» με τίτλο:

**«ΑΝΑΛΥΣΗ
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΦΙΞΕΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ /
ANALYSIS AND FORECASTING OF ARRIVALS OF GERMAN TOURISTS
IN GREECE»**

έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου»

Υπογραφή Μεταπτυχιακού Φοιτητή Ονοματεπώνυμο

ΠΑΠΑΔΑΚΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η εκπόνηση αυτής της διπλωματικής εργασίας διεκπεραιώθηκε στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Πειραιώς του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Μάνατζμεντ Τουρισμού (MBA-Tourism Management) υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του καθηγητή Μιχάλη Σφακιανάκη, του οποίου η συμβολή ήταν καθοριστική για την επίτευξη αυτής της μελέτης.

Επομένως, πρωτίστως, θα ήθελα να ευχαριστήσω πολύ τον επιβλέποντα καθηγητή, που με ανέλαβε, Δρ. Μιχάλη Σφακιανάκη για, όσα μου δίδαξε, τις πολυσήμαντες πληροφορίες, που μου παρείχε και τη στήριξη που μου κατέδειξε στα πλαίσια διεξαγωγής της παρούσας εργασίας.

Έπειτα, ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω σε όλους τους καθηγητές του μεταπτυχιακού, οι οποίοι εμπλούτισαν τις γνώσεις μου, διεύρυναν τους ορίζοντές μου και με προετοίμασαν για την αγορά εργασίας.

Όσον αφορά τα κοντινά μου πρόσωπα, τους ευχαριστώ για την όλη συμπαράσταση, εμπιστοσύνη κι αγάπη, που μου πρόσφεραν, στη διαδικασία ολοκλήρωσης των μεταπτυχιακών σπουδών μου και θα ήθελα να αφιερώσω τη διπλωματική μου εργασία στους γονείς μου, οι οποίοι στηρίζουν τις επιλογές μου και είναι πάντα δίπλα μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ</u>	2
<u>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ</u>	6
<u>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ</u>	7
<u>ΠΕΡΙΛΗΨΗ</u>	8
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</u>	9
<u>1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ</u>	9
<u>1.2 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ</u>	14
<u>1.3 ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ</u>	19
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ</u>	24
<u>2.1 Εισαγωγή</u>	24
<u>2.2 Η ιστορία της Γερμανίας</u>	25
<u>2.2.1 Η Ναζιστική Γερμανία</u>	28
<u>2.3 Γεωγραφία και κλίμα της Γερμανίας</u>	29
<u>2.4 Γλώσσα και σημαία της Γερμανίας</u>	30
<u>2.5 Θρησκεία της Γερμανίας</u>	32
<u>2.6 Πολίτευμα της Γερμανίας</u>	33
<u>2.7 Οικονομία της Γερμανίας</u>	33
<u>2.8 Πολιτισμός της Γερμανίας</u>	34
<u>2.9 Δημογραφικά στοιχεία Γερμανίας</u>	37
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</u>	38
<u>3.1 Εισαγωγή</u>	38
<u>3.2 Προφίλ Γερμανών τουριστών</u>	39
<u>3.3 Νοοτροπία Γερμανών τουριστών</u>	42
<u>3.4 Αφίξεις Γερμανών τουριστών</u>	44
<u>3.5 Διείδυση Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα</u>	47
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΛΛΗΝΟ-ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ</u>	50
<u>4.1 Διμερείς σχέσεις Ελλάδας-Γερμανίας</u>	50
<u>4.2 Πολιτιστικές και μορφωτικές σχέσεις</u>	52
<u>4.3 Αποδημίες Ελλάδας-Γερμανίας</u>	52
<u>4.4 Εμπορικές σχέσεις Ελλάδας-Γερμανίας</u>	53
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΟΝΟΣΕΙΡΩΝ-ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ</u>	59
<u>5.1 Χρονοσειρές</u>	59
<u>5.2 Μοντέλα προβλέψεων – ανάλυση μεθοδολογίας</u>	60
<u>5.3 Το υπόδειγμα BOX-JENKINS</u>	62
<u>5.4 Προβλέψεις αφίξεων Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα</u>	65

<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u>	77
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	79
<u>Ελληνική και ξένη βιβλιογραφία</u>	79
<u>Διαδικτυακές πηγές</u>	79

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

<u>Γράφημα 1: Τουριστική απασχόληση στην Ελλάδα, 2018-2019</u>	18
<u>Γράφημα 2: Προφίλ Γερμανών τουριστών</u>	40
<u>Γράφημα 3: Προορισμοί Γερμανών τουριστών</u>	41
<u>Γράφημα 4: Δαπάνη ανά επίσκεψη Γερμανών στην Ελλάδα, 2019</u>	45
<u>Γράφημα 5: Μέση διάρκεια παραμονής Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2019</u> ..	45
<u>Γράφημα 6: Ποσοστιαία μεταβολή ΔΑΕ, ΔΑΔ, ΜΔΠ, 2019</u>	46
<u>Γράφημα 7: Πληθυσμός Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2010-2019</u>	48
<u>Γράφημα 8: Διείσδυση Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2010-2019</u>	48
<u>Γράφημα 9: Αφίξεις Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα επί τις εκατό, 2010-2019</u> ..	49
<u>Γράφημα 10: Ελληνικές εισαγωγές από Γερμανία, 2019</u>	55
<u>Γράφημα 11: Χρονοσειρά</u>	65
<u>Γράφημα 12: Περιοδόγραμμα της χρονοσειράς</u>	66
<u>Γράφημα 13: Γράφημα αυτοσυσχετίσεων καταλοίπων</u>	66
<u>Γράφημα 14: Γράφημα μερικών αυτοσυσχετίσεων καταλοίπων</u>	67
<u>Γράφημα 15: Γράφημα αυτοσυσχετίσεων του μοντέλου ARIMA (2,0,1)χ(0,1,4)12</u>	70
<u>Γράφημα 16: Γράφημα μερικών αυτοσυσχετίσεων του μοντέλου ARIMA (2,0,1)χ(0,1,4)12</u>	70
<u>Γράφημα 17: Περιοδόγραμμα της χρονοσειράς του μοντέλου ARIMA(2,0,1)χ(0,1,4)12</u>	71
<u>Γράφημα 18: Προβλέψεις αφίξεων Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα</u>	76

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

<u>Πίνακας 1: Βασικά μεγέθη ελληνικού τουρισμού, 2019</u>	16
<u>Πίνακας 2: Συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ, 2014-2018</u>	17
<u>Πίνακας 3: Εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα, 2017-2019</u>	19
<u>Πίνακας 4: Αφίξεις και έσοδα εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα, 2019</u>	20
<u>Πίνακας 5: Μέση κατά κεφαλή δαπάνη τουριστών, 2018-2019</u>	21
<u>Πίνακας 6: Κατάταξη διεθνών αφίξεων τουριστών στην Ελλάδα, 2018-2019</u>	22
<u>Πίνακας 7: Top-10 προορισμών βάσει αφίξεων, 2018-2019</u>	39
<u>Πίνακας 8: Αφίξεις Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2010-2019</u>	44
<u>Πίνακας 9: Διείσδυση Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2010-2019</u>	47
<u>Πίνακας 10: Εμπορικές συναλλαγές Ελλάδας-Γερμανίας, 2015-2019</u>	53
<u>Πίνακας 11: Διμερές εμπόριο Ελλάδας-Ομοσπονδιακών κρατιδίων Γερμανίας, 2018</u>	58
<u>Πίνακας 12: Έλεγχοι παραμέτρων ARIMA (2,0,1)χ(0,1,4)¹²</u>	68
<u>Πίνακας 13: Σύγκριση προτεινόμενων μοντέλων</u>	68
<u>Πίνακας 14: Διαγνωστικοί έλεγχοι καταλοίπων</u>	69
<u>Πίνακας 15: Προβλέψεις μέσω του προκρινόμενου μοντέλου</u>	74
<u>Πίνακας 16: Προβλέψεις αφίξεων Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα</u>	75

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία ερευνά τις μελλοντικές αφίξεις των Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα μέσω μιας μεθόδου πρόβλεψης με τη βοήθεια του προγράμματος Statgraphics.

Αρχικά, αναφέρονται κάποια στοιχεία για τον τουρισμό στην Ελλάδα, όπως είναι οι αφίξεις και τα έσοδα που έχει δεχθεί τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον, παρουσιάζεται η Γερμανία όσον αφορά την ιστορία της, τη γλώσσα, τη θρησκεία και το πολίτευμά της. Ακόμα, προσδιορίζεται το προφίλ των Γερμανών τουριστών αλλά και η τουριστική τους κίνηση στην Ελλάδα τα πρόσφατα έτη. Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά στις Ελληνο-γερμανικές σχέσεις, σε οικονομικό, πολιτικό και πολιτισμικό επίπεδο. Τέλος, γίνεται ανάλυση της μεθοδολογίας πρόβλεψης των αφίξεων από τουρίστες της Γερμανίας και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας.

Να σημειωθεί πως στα στοιχεία που εμπεριέχει η παρούσα εργασία δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι συνέπειες του COVID-19.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.1 ENNOIA ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός αποτελεί βασικό πυλώνα της οικονομίας και ορίζεται ως φαινόμενο μετακίνησης ατόμων σε προορισμό εκτός των τόπων κατοικίας τους για διάστημα μεγαλύτερο των 24 ωρών, με σκοπό την ικανοποίηση των ψυχαγωγικών κι επαγγελματικών τους αναγκών. Χαρακτηρίζεται ως μία δραστηριότητα, η οποία συνδέεται άμεσα με τον κλάδο της οικονομίας, εφόσον συμβάλλει στο ΑΕΠ, σημειώνοντας σημαντικά ποσοστά, ενώ, παράλληλα, διαμορφώνεται με τις ανάλογες απαιτήσεις της κοινωνίας, καθώς με τα χρόνια γίνεται όλο και πιο πολυσήμαντη για την υλοποίηση των κοινωνικό-πολιτιστικών αναγκών.¹ Έτσι, αναλόγως τις προθέσεις του τουρίστα για πραγματοποίηση του ταξιδιού, προκύπτουν οι εξής βασικές μορφές τουρισμού:

Μαζικός Τουρισμός (Mass Tourism)

Συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών με μεγάλη πηγή εσόδων, αποσκοπώντας στη ψυχαγωγία, τη διασκέδαση, την ξεκούραση και τη χαλάρωση. Αποτελεί παραδοσιακή μορφή τουρισμού.

Τουρισμός Ειδικών Ενδιαφερόντων (Special Interest Tourism)

Αναφέρεται στα γούστα και τα ενδιαφέροντα του τουρίστα για επίσκεψη του προορισμού, που έχει επιλέξει, καθώς και στα πλάνα και τις δραστηριότητες, που πρόκειται να πραγματοποιήσει, κάνοντας αυτό το ταξίδι. Σε αυτήν την κατηγορία εμπεριέχονται:

Ο Πολιτιστικός Τουρισμός

Αφορά στην υλοποίηση ενός ταξιδιού, αποσκοπώντας στη συμμετοχή πολιτιστικών

¹ Ηράκλειτος (2006), Αναπτυξιακή Σύμπραξη, Τουριστική Οικονομική και Ελληνική Τουριστική Οικονομία

δραστηριοτήτων και πολιτιστικού ενδιαφέροντος

Ο Θρησκευτικός Τουρισμός

Νοείται το σύνολο των ατόμων, των οποίων κίνητρο ταξιδιού αποτελεί η επιθυμία σε τόπους λατρείας και θρησκευτικού χαρακτήρα με σκοπό την προσωπική και ψυχοσυναισθηματική ικανοποίηση.

Ο Γαστρονομικός Τουρισμός

Απευθύνεται σε άτομα, τα οποία επιθυμούν να επισκεφτούν μέρη, με στόχο να συλλέξουν εμπειρίες, δοκιμάζοντας νέες γεύσεις και αποκτώντας καινοτόμες ιδέες και γνωρίζοντας, παράλληλα, την κουλτούρα του πολιτισμού.

Ο Γαμήλιος Τουρισμός

Ορίζεται ως η διαδικασία ταξιδιού των τουριστών σε έναν προορισμό διαφορετικό από τον τόπο διαμονής τους για την πραγματοποίηση του μήνα του μέλιτος ή την τέλεση του μυστηρίου του γάμου. Είθισται τα ταξίδια αυτά να είναι διεθνή ή μακριά από τον τόπο περιοχής του ζευγαριού.

Ο Συνεδριακός Τουρισμός

Πρεσβεύει τη συμμετοχή των τουριστών είτε σε συνέδρια, είτε σε σεμινάρια, είτε σε εκθέσεις για διεξαγωγή επαγγελματικών καθηκόντων και συνάμα τη χαλάρωσή τους, πραγματοποιώντας ολιγοήμερες διακοπές.

Ο Τουρισμός Υγείας

Συνοδεύεται από τη συμμετοχή των επισκεπτών σε δραστηριότητες και προγράμματα υγείας για την πρόληψη, διατήρηση και αποκατάσταση της ψυχικής, πνευματικής και σωματικής υγείας και ευεξίας με τη βοήθεια σύγχρονων και ιατρικών μεθόδων. Ο τουρισμός υγείας περιλαμβάνει τρεις επιμέρους κατηγορίες: τον Ιατρικό Τουρισμό, τον

Ιαματικό – Θερμαλιστικό και τον Τουρισμό Ευεξίας.

1. Ο Ιατρικός Τουρισμός αναφέρεται στην μετακίνηση εντός – εκτός συνόρων ατόμων με διάφορα είδη προβλημάτων υγείας και στην παροχή ιατρικής παρακολούθησης και φροντίδας, που έχει σκοπό την πρόληψη, τη διάγνωση και τη διατήρηση της προσωπικής τους υγείας. Ο ιατρικός τουρισμός περιλαμβάνει, όπως και τα άλλα τουριστικά προϊόντα, πέραν της ιατρικής περίθαλψης, υπηρεσίες μεταφοράς, ενημέρωσης, ξενάγησης, εστίασης και διαμονής σε ξενοδοχεία. Χωρίζεται σε 2 κατηγορίες προσφερόμενων υπηρεσιών:
 - ✓ Την περίθαλψη επισκεπτών, οι οποίοι βρίσκονται σε ξένη χώρα για ταξίδι διακοπών ή για επαγγελματικό ταξίδι (Νεφροπαθείς, καρκινοπαθείς, καρδιοπαθείς, άτομα με αιματολογικά νοσήματα, άτομα τρίτης ηλικίας, που χρήζουν συστηματικής ιατρικής και φαρμακευτικής παρακολούθησης)
 - ✓ Τον “Ιατρικό Τουρισμό Επιλογής”, όπου ο ασθενής επιλέγει να ταξιδέψει για να λάβει μια συγκεκριμένη ιατρική υπηρεσία, έχοντας κίνητρο το προσιτό κόστος, την ποιότητα υπηρεσίας και έναν ελκυστικό προορισμό (πλαστική/ αισθητική χειρουργική, οδοντιατρική, οφθαλμολογία, τεχνητή γονιμοποίηση, καρδιολογία/ καρδιοχειρουργική, ορθοπεδική θεραπεία και αποκατάσταση, θεραπεία καρκίνου, μεταμοσχεύσεις οργάνων). Συγκεκριμένα, η Ελλάδα είναι ευρέως γνωστή για την εξωσωματική γονιμοποίηση, καθώς έχει εξαιρετικούς επαγγελματίες και πολύ μεγάλη επιτυχία. Αξίζει να σημειωθεί, ότι μια εξωσωματική γονιμοποίηση στην Ελλάδα κοστίζει περίπου 3.000-5.000 ευρώ, ενώ στην Αμερική και τον Καναδά περίπου 20.000 ευρώ και στην Αγγλία 8.000 ευρώ.
2. Ο Ιαματικός-Θερμαλιστικός τουρισμός αφορά στις περιοχές, των οποίων κύριο χαρακτηριστικό αποτελεί η χρήση αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων για θεραπευτικούς σκοπούς σε ειδικές εγκαταστάσεις.

Κυρίαρχο στοιχείο είναι η χρήση των ιαματικών νερών (υδροθεραπεία, πηλοθεραπεία, θαλασσοθεραπεία, κλιματοθεραπεία, σπηλαιοθεραπεία,

αλατοθεραπεία) με στόχο την πρόληψη, τη διατήρηση ή την αποκατάσταση της σωματικής και ψυχικής υγείας και ευεξίας του ατόμου. Απευθύνεται σε άτομα, που είναι ασθενείς κατά κύριο λόγο. Η Ελλάδα διαθέτει 705 φυσικές πηγές και μέσα στο 2017 αναγνωρίστηκαν από το Υπουργείο Τουρισμού 45 ιαματικοί φυσικοί πόροι από τους 120. Η Ελλάδα κατέχει το 3% του παγκόσμιου ιατρικού τουρισμού ενώ η Τουρκία, η Πολωνία και η Τσεχία το 13% και το Βέλγιο το 8%.

3. Ο Τουρισμός Ευεξίας είναι ένα ευρύτερο φάσμα ιατρικών υπηρεσιών και φαινομένων, που είναι αποτέλεσμα ταξιδιού ατόμων, των οποίων το κύριο κίνητρο είναι, να αποκαταστήσουν, να διατηρήσουν και να προάγουν την σωματική και πνευματική τους υγεία, αλλά και την κοινωνική τους ευημερία. Η ευεξία συνδυάζει στάσεις και δραστηριότητες για την πρόληψη ασθενειών, βελτίωση της υγείας και ενίσχυση της ποιότητας της ζωής. Συμπεριλαμβάνει τις κατηγορίες πρωτογενών τουριστών, που αποκλειστικά ταξιδεύουν για λόγους ευεξίας και δευτερογενών τουριστών που επιδιώκουν να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες ευεξίας ως μέρος οποιουδήποτε είδους ταξιδιού.²

Γενικά, ο Τουρισμός Υγείας παρέχεται σε εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, που είναι οι μονάδες ιαματικής θεραπείας (Μ.Ι.Θ.), τα κέντρα Θαλασσοθεραπείας, τα κέντρα Αναζωογόνησης (spa) και τα κέντρα ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού (Κ.Ι.Τ.-Θ.).³

Εναλλακτικός Τουρισμός (Alternative Tourism)

Πραγματεύεται την επιθυμία των τουριστών για έναν διαφορετικό τρόπο αξιοποίησης της επίσκεψής τους σε προορισμούς, τους οποίους έναυσμα αποτελεί η αναζήτηση άλλης κουλτούρας και τρόπου ζωής σε συνδυασμό με το ενδιαφέρον προς την φύση και την αλληλεπίδραση του ταξιδιώτη με τα πολιτιστικά μνημεία.⁴ Τύποι, που χαρακτηρίζουν τον εναλλακτικό τουρισμό είναι:

² <https://libertypress.gr/tourismos-eyexias/>

³ http://ejst.uniwa.gr/issues/issue_35/Moira_35.pdf

⁴ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BD%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82

Ο Τουρισμός Φύσης

Έγκειται στην ανάγκη των ταξιδιωτών για προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, σεβασμό προς την φύση και εξάλειψη ρυπογόνων εκπομπών στην προσπάθεια ενίσχυσης αυτού του τρόπου ζωής.

Αγροτουρισμός

Αναπτύσσεται κυρίως σε αγροτικές περιοχές, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά η ίδια, η λέξη και αφορά σε εκείνους τους επισκέπτες, οι οποίοι επιθυμούν να συνδυάσουν τις διακοπές τους με πολιτισμικές δραστηριότητες και αγροτικές εργασίες. Στόχος του επισκέπτη είναι να διαμείνει στην ύπαιθρο, συγκεκριμένα σε φάρμες ή αγροκτήματα και να γνωρίσει καλύτερα τον αγροτικό τρόπο ζωής, ερχόμενος πιο κοντά στο φυσικό περιβάλλον.

Όσον αφορά στις διακρίσεις του τουρισμού, υπάγονται οι παρακάτω κατηγορίες:

- Εγχώριος Τουρισμός (Domestic Tourism): Ο τουρισμός των κατοίκων μίας χώρας, όταν ταξιδεύουν μόνο εντός αυτής (π.χ. Ένας Πατρινός πηγαίνει στη Θεσσαλονίκη)
- Εξερχόμενος Τουρισμός (Outbound Tourism): Αφορά στους μόνιμους κατοίκους μίας χώρας, οι οποίοι ταξιδεύουν σε μία άλλη χώρα (π.χ. Ένας Έλληνας που ταξιδεύει στη Γερμανία)
- Εισερχόμενος Τουρισμός (Inbound Tourism): Ο τουρισμός των αλλοδαπών, οι οποίοι ταξιδεύουν σε δεδομένη χώρα (π.χ. Ένας Γερμανός, που ταξιδεύει στην Ελλάδα)
- Διεθνής Τουρισμός (International Tourism): Το σύνολο του εισερχόμενου και του εξερχόμενου τουρισμού
- Εσωτερικός Τουρισμός (Internal Tourism): Το σύνολο του εγχώριου και του εισερχόμενου τουρισμού

- Εθνικός Τουρισμός: (National Tourism): Το σύνολο του εγχώριου και του εξερχόμενου τουρισμού⁵

1.2 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ένας από τους σημαντικότερους κλάδους της οικονομίας στην Ελλάδα είναι ο τουριστικός κλάδος, καθώς αποτελεί μία από τις πιο κυρίαρχες πηγές εσόδων. Είναι μία δραστηριότητα, η οποία περιλαμβάνει, πέραν του οικονομικού τομέα, κοινωνικά, παραγωγικά και πολιτιστικά θεμέλια ενός τόπου. Σε περιόδους κρίσης ο τουρισμός κατάφερε να απαλύνει τα προβλήματα της ύφεσης και της ανεργίας, καθώς και αργότερα να αυξήσει τους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ελλάδα. Για αυτό και πολλοί προτίμησαν να στραφούν, επενδύοντας σε αυτόν. Η Ελλάδα από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα φημίζεται για τον ανθηρό πολιτισμό και την ιστορία, που την χαρακτηρίζει και αυτό άλλωστε, το μαρτυρούν τα 18 μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO, αλλά και για τον φυσικό της πλούτο, τα γαλαζοπράσινα νερά και τα πολυάριθμα νησιά, που διαθέτει. Προτιμάται από πολλούς τουρίστες ως προορισμός αξιοποίησης των διακοπών τους, κυρίως για να χαλαρώσουν, να διασκεδάσουν και να απολαύσουν τη μεσογειακή ομορφιά και κουλτούρα, που την διέπει. Στην Ελλάδα πρωταρχικό προϊόν τουρισμού, που την καθιστά τόσο θελκτική ιδίως από Ευρωπαίους τουρίστες, είναι ο «Ήλιος και η Θάλασσα», γεγονός, που φανερώνει το φαινόμενο της έντονης εποχικότητας, που παρουσιάζεται. Ωστόσο, υπάρχει ανέλιξη και σε άλλες μορφές του τουρισμού, όπως είναι ο εναλλακτικός τουρισμός και ο τουρισμός ειδικών ενδιαφερόντων, όπου στην πρώτη κατηγορία οι τουρίστες έρχονται σε επαφή με το περιβάλλον και κατά αυτόν τον τρόπο επιλέγουν να πορευθούν στις διακοπές τους, ενώ στη δεύτερη κατηγορία υφίσταται κάποιο θεματικό κίνητρο μετακίνησης των τουριστών και βάσει αυτού απολαμβάνουν να περάσουν τον χρόνο τους.

Σημαντικοί θεσμοί και ημερομηνίες στιγμάτισαν την Ελλάδα, προσελκύοντας εκατομμύρια τουρίστες, όπως το 2004, που πραγματοποιήθηκαν οι Ολυμπιακοί αγώνες, τη χώρα επισκέφτηκαν 16,4 εκατομμύρια τουρίστες. Βάσει μίας

⁵ Ζούνη Γεωργία, (2019), Σημειώσεις στο μάθημα “Αρχές τουρισμού και τουριστική πολιτική”, MBA-Tourism management

δημοσκόπησης, που έλαβε μέρος στην Κίνα το 2005, η Ελλάδα βρέθηκε στην νο1 θέση του πρώτου καλύτερου προορισμού με 6.088.287 επισκέπτες να έχουν ταξιδέψει μόνο στην Αθήνα. Την πρωτιά εξακολούθησε να έχει το 2006 στις προτιμήσεις των Αυστριακών. Το 2017 επισκέφθηκαν την Ελλάδα 30,1 εκατομμύρια τουρίστες, ενώ το 2018, 33 εκατομμύρια με συμβολή στον ΑΕΠ σχεδόν 25% του έθνους, γεγονός, που προδίδει την παρουσία της Ελλάδας στους πιο δημοφιλείς προορισμούς. Στους πιο περιζήτητους τουριστικούς προορισμούς της χώρας ανήκουν: Η πρωτεύουσα, δηλαδή η Αθήνα, η Χαλκιδική, καθώς και τα νησιά: Κρήτη, Μύκονος, Σαντορίνη, Ρόδος και Κέρκυρα. Άλλες διαδεδομένες για το εξωτερικό περιοχές της Ελλάδας είναι οι εξής: Ολυμπία, Δελφοί, Μυκήνες, καθώς προσελκύουν με τα αρχαιολογικά μνημεία, το Ναύπλιο, η Λέσβος, η Κέρκυρα, η Ζάκυνθος, η Σαντορίνη και η Πάρος. Στις χειμερινές προτιμήσεις των τουριστών ανήκουν: Το Μέτσοβο, το Ζαγόρι, το Καρπενήσι, τα Τρίκαλα Κορινθίας, η Αράχωβα, τα Καλάβρυτα και πολλές περιοχές της Αρκαδίας. Η Ελλάδα περιλαμβάνει 19 χιονοδρομικά κέντρα, τα οποία βρίσκονται στην ήπειρο. Επίσης, ο θρησκευτικός τουρισμός, ο οποίος είναι ειδικών ενδιαφερόντων, προσελκύει πλήθος επισκεπτών με σημεία προσέγγισης τα Μετέωρα, το Άγιο Όρος, την Τήνο, την Πάμο και την Αγία Θεοδώρα Βάστα, όπου υπάρχει έντονο θρησκευτικό και ιστορικό στοιχείο και αποτελούν τόποι προσκυνήματος. Τις δεδομένες χρονιές (2014 - 2018) κορυφή προτίμησης των ξένων τουριστών αποτέλεσε η Κεντρική Μακεδονία, η οποία υποδέχτηκε 7,2 εκατομμύρια επισκέπτες τον χρόνο.⁶ Μάλιστα το αεροδρόμιο Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» υποδέχεται ετησίως 15 εκατομμύρια επιβάτες, ενώ ο Συνοριακός Σταθμός Ευζώνων 6 εκατομμύρια.

Λόγω της υπέρμετρης αξίας του τουρισμού για τα ελληνικά δεδομένα, υφίστανται οικονομικά μεγέθη, τα οποία προσανατολίζουν και προλαμβάνουν τυχόν προβλήματα, καθώς και συντελούν στη σωστή καθοδήγηση κι, επομένως, ανάπτυξη της χώρας. Αναλυτικότερα παρουσιάζονται παρακάτω τα βασικά μεγέθη τουρισμού στην Ελλάδα για το 2019:

--	--

⁶ https://insete.gr/wp-content/uploads/2020/02/Tourism-and-Greek-Economy_2017-2018.pdf

<i>Συνολική συμμετοχή στο ΑΕΠ</i>	<i>20,8% [ΙWTTC]</i>
<i>Συνολική συμμετοχή στην απασχόληση</i>	<i>21,7% της συνολικής απασχόλησης [WTTC]</i>
<i>Συνολική Απασχόληση</i>	<i>946.200 [WTTC]</i>
<i>Έσοδα από εισερχόμενο τουρισμό</i>	<i>17,7 δισ. € (δεν περιλαμβάνονται τα έσοδα από κρουαζιέρα) [ΤτΕ]</i>
<i>Αφίξεις μη κατοίκων</i>	<i>31,3 εκατ. (δεν περιλαμβάνονται οι αφίξεις από κρουαζιέρα)</i>
<i>Μέση κατά κεφαλή δαπάνη</i>	<i>564 € (δεν περιλαμβάνονται τα ποσά κρουαζιέρας)</i>
<i>Εποχικότητα</i>	<i>56% των αφίξεων αλλοδαπών πραγματοποιείται Ιούλιο - Αύγουστο – Σεπτέμβριο</i>
<i>Συγκέντρωση Προσφοράς</i>	<i>70% των ξενοδοχειακών κλινών συγκεντρώνονται σε 4 περιοχές της Ελλάδας [ΞΕΕ]</i>
<i>Ξενοδοχειακή Υποδομή</i>	<i>10.121 ξενοδοχεία / 798.650 κλίνες [ΞΕΕ]</i>
<i>Τop 5 αεροδρόμια (σε αφίξεις αλλοδαπών)</i>	<i>Αθήνα (8.810.593), Ηράκλειο (3.256.490), Ρόδος (2.365.520), Θεσσαλονίκη (2.307.587), Κέρκυρα (1.463.288) [ΔΑΑ, Fraport Greece & ΥΠΑ.]</i>

Πίνακας 1: Βασικά μεγέθη ελληνικού τουρισμού, 2019⁷

⁷ <https://sete.gr/el/stratigiki-gia-ton-tourismo/vasika-megethi-tou-ellinikoy-tourismoy/>

Στη συνέχεια ο παρακάτω πίνακας καταγράφει τη συμβολή του τουρισμού στη χώρα όπως αυτή διαμορφώθηκε τα έτη 2014-2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Εισερχόμενος τουρισμός</i>	13.393	14.126	13.207	14.202	15.653
<i>Μεταφορές/κρουαζιέρα</i>	1.519	1.559	1.627	2.104	2.365
<i>Εγχώρια δαπάνη</i>	1.967	1.879	2.854	2.692	3.125
<i>Άμεση συμβολή τουρισμού στο ΑΕΠ</i>	16.879	17.564	17.688	18.999	21.143
<i>Ως ποσοστό του ΑΕΠ</i>	9,5%	10,0%	10,0%	10,5%	11,4%
<i>Συνολική συμβολή τουρισμού στο ΑΕΠ (*)</i>	44.730	46.545	46.872	50.347	56.030
<i>Ως ποσοστό του ΑΕΠ</i>	25,1%	26,4%	26,6%	27,9%	30,3%
<i>ΑΕΠ</i>	177.941	176.312	176.488	180.218	184.714

Πίνακας 2: Συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ, 2014-2018, Επεξεργασία από ΙΝΣΕΤΕ

Το 2019 ο τουρισμός συνέβαλε κατά 12,5% στον ΑΕΠ και καλύφθηκε με τις ταξιδιωτικές εισπράξεις το 79,9% του ελλείμματος ισοζυγίου αγαθών, ενώ η αύξηση των εσόδων από τις χώρες του εξωτερικού ήταν στα 13,1% εκατομμύρια €. Πέραν της συμβολής του στον οικονομικό κλάδο, λειτουργεί και ως τρόπος καταπολέμησης της ανεργίας, καθώς απασχολεί ποσοστό εργαζομένων. Αναλυτικότερα, για το 2019 καταγράφηκε αύξηση των θέσεων στους χώρους εστίασης, υπηρεσιών και καταλυμάτων κατά 6,7% του πρώτου τριμήνου συγκριτικά με το 2,4% της συνολικής απασχόλησης, κατά 5,3% έναντι 2,5% του δεύτερου τριμήνου, 4,4% εν συγκρίσει με το 2,0% του τρίτου τριμήνου και τέλος 6,2% σε σχέση με το 1,8% του τέταρτου τριμήνου της συνολικής απασχόλησης. Ενδιαφέρον αποτελεί το γεγονός, ότι οι

μεγαλύτερες ποσοστιαίες άνοδοι διακρίθηκαν μεταξύ πρώτου και τετάρτου τριμήνου του έτους, δηλαδή στις περιόδους, που δεν εμφανίζουν μεγάλη εποχικότητα. Αυτό έγκειται μάλλον στο, ότι υπάρχει τάση αύξησης του τουρισμού city-break στην πρωτεύουσα της χώρας. Το city-break ή αλλιώς «τουρισμός των πόλεων» αποτελεί καινούργιος τρόπος αξιοποίησης των διακοπών, ο οποίος επιλέγεται από έμπειρους κατά κύριο λόγο τουρίστες, οι οποίοι είναι διατεθειμένοι να εμβαθύνουν περαιτέρω στην ιστορία, την νοοτροπία, τον τρόπο ζωής και γενικότερα την κουλτούρα της πόλης. Αποφεύγουν τα συνήθη και διαδεδομένα πρότυπα των αστικών προτιμήσεων, καθώς και τις «ρηχές γνωριμίες» με τους αστικούς πολιτισμούς.⁸ Παρακάτω είναι το διάγραμμα της απασχόλησης στον τουρισμό για το 2018-2019. Τα καταλύματα και οι δαπάνες εκφράζουν το 63,3% της δαπάνης του τουρισμού της χώρας. Το 2019 στην αιχμή Q3 προέκυψαν από τον τουρισμό 678 χιλιάδες εργαζόμενοι (17,1%) της συνολικής απασχόλησης. Βάσει αντίστοιχου πολλαπλασιαστή ΑΕΠ (2,2 ή 2,65), το σύνολο της απασχόλησης (άμεση και έμμεση), που προέκυψε από τον τουρισμό, υπολογίστηκε σε 37,6% μέχρι 45,2% του συνόλου.

Γράφημα 1: Τουριστική απασχόληση στην Ελλάδα, 2018-2019, ΙΝΣΕΤΕ

⁸ <https://www.visitgreece.gr/el/inspirations/city-breaks/>

1.3 ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Παρακάτω παρουσιάζονται οι μεταβολές του εισερχομένου τουρισμού στην Ελλάδα από το 2017 μέχρι και το 2019.

	Αφίξεις	Διανυκτερεύσει ς	Έσοδα
Σύνολο εισερχόμενου τουρισμού	15%	11%	24%
Χώρες ζώνης Ευρώ	12%	6%	23%
Χώρες ΕΕ εκτός ζώνης ευρώ	26%	15%	28%
Λοιπές χώρες	8%	14%	24%
Γερμανία	9%	-1%	16%
Ην. Βασίλειο	17%	14%	24%
ΗΠΑ	36%	30%	46%
Γαλλία	9%	6%	10%
Ιταλία	8%	5%	34%
Ολλανδία	-14%	-11%	-17%
Ρουμανία	20%	17%	29%
Ελβετία	20%	22%	35%
Κύπρος	27%	8%	39%
Αυστρία	47%	46%	80%
Πολωνία	14%	11%	70%
Βέλγιο	12%	9%	33%
Ρωσία	-1%	3%	4%
Αυστραλία	4%	10%	-6%
Σερβία	-5%	-10%	-6%
Καναδάς	62%	65%	92%
Βουλγαρία	52%	31%	19%
Τουρκία	12%	25%	2%
Σουηδία	-16%	-15%	-5%
Αλβανία	14%	2%	12%
Ισραήλ	35%	10%	46%
Ισπανία	72%	68%	131%
Δανία	10%	0%	30%
Τσεχία	18%	16%	41%
Νορβηγία	-10%	-15%	4%
Φιλανδία	10%	6%	26%
Β. Μακεδονία	-40%	-45%	-36%

Πίνακας 3: Εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα, 2017-2019, Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδα

Να σημειωθεί πως ο τουρισμός αποτελεί τη βασικότερη πηγή εσόδων για την Ελλάδα. αλλά επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες όπως είναι η εποχικότητα και το brand awareness που έχει. Η ζήτηση του τουρισμού στη χώρα είναι πολύ μεγάλη εδώ και αρκετά χρόνια, ενώ σύμφωνα με το ΙΝΣΕΤΕ, η τουριστική κίνηση το 2019 αυξήθηκε κατά 4,1% σε σχέση με το 2017. Επίσης, η άφιξη των μη κατοίκων προς την Ελλάδα, έφτασε περίπου τους 31,3 εκατ. επισκέπτες, έχοντας εισπράξει περίπου 17,8 δισ. Ακόμα, παρατηρήθηκε άνοδος ως προς τα έσοδα κατά 13,6%. Ωστόσο, περίπου σταθερή παραμένει η προτίμηση των ταξιδιωτών ως προς τη διευκόλυνση της μετακίνησής τους με τις αεροπορικές αφίξεις να κατέχουν το 66% του συνόλου των αφίξεων. Έπονται οι οδικές αφίξεις με ποσοστό 31% και τέλος οι θαλάσσιες, καταλαμβάνοντας το 3% των αφίξεων. Το τρένο ως μέσο μεταφοράς προτίμησης των τουριστών προς την Ελλάδα είναι μηδαμινό. Παρακάτω ο πίνακας παρουσιάζει τον εισερχόμενο τουρισμό στη χώρα για το 2019, όσον αφορά τις αφίξεις και τα έσοδα.

Εισερχόμενος Τουρισμός, 2019				
	Αφίξεις	%	Έσοδα (€)	%
Ιαν	659.982	2,1%	231.401.062	1,3%
Φεβ	503.540	1,6%	208.764.856	1,2%
Μαρ	772.507	2,5%	313.374.643	1,8%
Απρ	982.084	3,1%	505.454.000	2,8%
Μαι	2.386.667	7,6%	1.547.083.840	8,7%
Ιουν	4.102.215	13,1%	2.547.206.902	14,3%
Ιούλ	5.673.265	18,1%	3.579.139.035	20,1%
Αυγ	6.761.996	21,6%	4.109.640.000	23,1%
Σεπ	5.111.116	16,3%	2.790.246.507	15,7%
Οκτ	2.773.322	8,8%	1.376.952.112	7,7%
Νοε	929.502	3,0%	288.813.000	1,6%
Δεκ	692.183	2,2%	285.919.459	1,6%
Σύνολο	31.348.379	100%	17.783.995.416	100%
Αεροπορικώς	20.712.856	66%		
Οδικώς	9.588.263	31%		
Σιδηρ/μικώς	6.765	0%		
Θαλασσίως	1.040.495	3%		

Πίνακας 4: Αφίξεις και έσοδα εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα, 2019, ΙΝΣΕΤΕ

Όπως προαναφέρθηκε, γόητρο επίσκεψης της Ελλάδας αποτελεί το προϊόν «Ήλιος και Θάλασσα», με αποτέλεσμα το φαινόμενο της εποχικότητας να είναι έντονο και η χώρα να είναι «υποδουλωμένη», προσπαθώντας να επενδύει σε αυτή τη «σχέση». Παρ' όλα

αυτά, τα αποτελέσματα δεν είναι κάθε άλλο, παρά ορατά, εφόσον οι αφίξεις άγγιξαν το 79,8% και τα έσοδα το 84,8% της καλοκαιρινής σεζόν (Απρίλιος έως Σεπτέμβριος). Πιο συγκεκριμένα, τα ποσοστά των αφίξεων κι εσόδων του τρίτου και δευτέρου τριμήνου του έτους υποδήλωσαν τη σημασία της καλοκαιρινής περιόδου για την Ελλάδα, εφόσον στο τρίτο τρίμηνο προέκυψαν τα ποσοστά αφίξεων 56,0% κι εσόδων 58,9%, ενώ στο δεύτερο 23,8% των αφίξεων και 25,9% των εσόδων. Όσον αφορά τα υπόλοιπα δύο τρίμηνα του έτους, τέταρτο και πρώτο, η διαφορά αφίξεων κι εσόδων ήταν αισθητά μικρότερη, έχοντας καταλάβει το 14,0% στις αφίξεις και 11,0% στα έσοδα το τέταρτο τρίμηνο, ενώ το πρώτο 6,2% των αφίξεων και 4,2% των εσόδων. Βάσει του παραπάνω πίνακα, παρατηρείται αύξηση κατά 9,2% στη Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη (ΜΚΔ), η οποία ευθύνεται στη Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση κατά 10,9% (από 69€ στα € 76,5€). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής (ΜΔΠ) παρουσίασε μείωση κατά 1,6% (Από 7,5 διανυκτερεύσεις στις 7,4). Ωστόσο, σχετικά με τα έσοδα, αξίζει να σημειωθεί, ότι στον πίνακα εμπεριέχονται μόνο οι δαπάνες των επισκεπτών, που αφορούν στην κατανάλωση εντός των πλαισίων της χώρας, όπως έσοδα, που περιλαμβάνουν τα ξενοδοχεία και τα καταστήματα. Δε συνυπολογίζονται οι δαπάνες των τουριστών στα έμμεσα έσοδα, για παράδειγμα tour operators, πρακτορεία, ούτε τα έσοδα των αερομεταφορών και θαλάσσιων μεταφορών των εισερχόμενων επισκεπτών προς την Ελλάδα.

	2018	2019	Δ%
Έσοδα (εκ. €)	15.653	17.784	13,6%
Διαν/σεις (χιλ.)	227.012	232.464	2,4%
Αφίξεις (χιλ.)	30.123	31.348	4,1%
Μέση Διάρκεια Παραμονής	7,5	7,4	-1,6%
ΜΚΔ	519,6	567,3	9,2%
Δαπάνη/Δαν/ση	69,0	76,5	10,9%

Πίνακας 5: Μέση κατά κεφαλή δαπάνη τουριστών, 2018-2019, ΙΝΣΕΤΕ

Σύμφωνα με τον παγκόσμιο οργανισμό τουρισμού (UWNTO), το 2018 και το 2019 η Ελλάδα βρέθηκε στην όγδοη θέση, αποτελώντας έναν από τους πιο ελκυστικούς προορισμούς της Ευρώπης. Αναλυτικότερα, παρακάτω αποτυπώνονται με ακρίβεια τα εξής στοιχεία.

Κατάταξη	Προορισμός	Διεθνείς αφίξεις τουριστών το 2019	Διεθνείς αφίξεις τουριστών το 2018
1	Γαλλία	-	89.4 εκ.
2	Ισπανία	83.7 εκ.	82.8 εκ.
3	Ιταλία	64.5 εκ.	61.6 εκ.
4	Τουρκία	51.2 εκ.	45.8 εκ.
5	Γερμανία	39.6 εκ.	38.9 εκ.
6	Ην. Βασίλειο	39.4 εκ.	38.7 εκ.
7	Αυστρία	31.9 εκ.	30.8 εκ.
8	Ελλάδα	31.3 εκ.	30.1 εκ.
9	Πορτογαλία	24.6 εκ.	22.8 εκ.
10	Ρωσία	24.4 εκ.	24.6 εκ.

Πίνακας 6: Κατάταξη διεθνών αφίξεων τουριστών στην Ελλάδα, 2018-2019⁹

Η Ελλάδα αποτελεί έναν αρκετά ελκυστικό προορισμό και αξίζει να αξιοποιηθεί όλους τους μήνες του χρόνου. Είναι ευρέως γνωστό, ότι προτιμάται τους καλοκαιρινούς μήνες, καθώς συνδυάζει τον ήλιο με τα καταγάλανα νερά της και τα πανέμορφα νησιά της. Παρόλα αυτά, τα τελευταία χρόνια έχει ανέλθει αρκετά, όχι, μόνο αξιοποιώντας τα όμορφα γραφικά χωριά της με τα παραδοσιακά σπιτάκια, αλλά και ως προς τους φυσικούς πόρους, που διαθέτει, παρέχοντας πληθώρα δραστηριοτήτων και δημιουργώντας εκθέσεις, εκδηλώσεις και συνέδρια, προσελκύνοντας όλα τα γούστα και τις προτιμήσεις των εναλλακτικών τουριστών και ειδικών ενδιαφερόντων. Επιπλέον, γεγονός, που κερδίζει την εύνοια της χώρας είναι αδιαμφισβήτητα ο πλούτος, που «κρύβει» ως προς την ιστορία, καθώς συνέβησαν σημαντικά γεγονότα, που στιγμάτισαν την Ελλάδα, αλλά και την Ευρώπη και είναι ήδη διαδεδομένα πολλά από

⁹ <https://insete.gr/studies/%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B5%CE%AF%CF%82-%CE%B1%CE%B5%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%BE%CE%B5%CE%B9%CF%82-2018-2019-%CE%B1-%CE%BC%CE%AD%CF%81/>

αυτά, ενώ έμειναν στην ιστορία σπουδαία πρόσωπα, που διαμορφώνουν τον χαρακτήρα της. Είναι αναμφίβολα ένας προορισμός, που αξίζει κανείς να επισκεφτεί και να εμπλουτίσει τις γνώσεις του, εμβαθύνοντας στον πολιτισμό της χώρας και γνωρίζοντας τις συνήθειες, τα ήθη και τα έθιμα του λαού. Επίσης, διατίθενται διαφόρων ειδών εγκαταστάσεις για την πολυτέλεια ή τη διευκόλυνση των τουριστών από πεντάστερα ξενοδοχεία μέχρι και hostels. Η πρόσβαση αποτελεί κριτήριο επίσκεψης μιας χώρας και η Ελλάδα κάνει φιλότιμες προσπάθειες, για να υποδεχτεί τους επισκέπτες της, προσφέροντας υπηρεσίες αερομεταφοράς, θαλάσσιας μεταφοράς, οδικές μεταφορές, αλλά και με τρένο και ΚΤΕΛ. Ακόμα, οι κατασκευές κάμποσων γεφυρών και τα δίκτυα οδικών αξόνων και αυτοκινητοδρόμων συμβάλλουν στη διευκόλυνση του ταξιδιού των τουριστών. Έχοντας, λοιπόν, επενδύσει στις υποδομές της τα τελευταία χρόνια έχει καταφέρει να γίνεται όλο και πιο προσιτή και δημοφιλής, με αποτέλεσμα να υφίσταται μεγάλη αύξηση στον κλάδο του τουρισμού. Επιπλέον, ενδιαφέρον προκαλεί και η ελληνική κουζίνα με τις έντονες και διαφορετικές γεύσεις της. Τέλος, αξίζει να γίνει περαιτέρω αναφορά ως προς την νοοτροπία των ανθρώπων, καθώς από τα παλιά χρόνια φημίζεται η φιλοξενία και η ευγένεια των Ελλήνων κι αυτό δημιουργεί αίσθημα ευφορίας ως προς τους ξένους τουρίστες, οι οποίοι επιστρέφουν στη χώρα τους με χαμόγελο και γεμάτες αναμνήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

2.1 Εισαγωγή

Η Γερμανία (επίσημως Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας/ Bundesrepublik Deutschland) κατέχει τη δεύτερη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή πληθυσμιακά χώρα και πρώτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με πρωτεύουσα το Βερολίνο. Αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές δυνάμεις με ραγδαία ανάπτυξη παγκοσμίως. Τα σύνορά της εκτείνονται ως εξής: Βόρεια με τη Δανία, ανατολικά με την Πολωνία και την Τσεχία, νότια με την Αυστρία και την Ελβετία και δυτικά με τη Γαλλία, το Λουξεμβούργο, το Βέλγιο και την Ολλανδία. Στα βόρεια βρέχεται από τη Βόρεια Θάλασσα και τη Βαλτική. Αποτελεί ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, ανήκει στον δεύτερο πιο διαδεδομένο μεταναστευτικό προορισμό με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής να βρίσκονται στην πρώτη θέση. Η πιο μεγάλη μητρόπολη βρίσκεται στο Βερολίνο, ενώ η πλειοψηφία του πληθυσμού εγκαθίσταται στην κοιλάδα του Ρουρ με το Ντόρτμουντ και το Έσσεν να αποτελούν κεντρικά σημεία. Η Γερμανία διαθέτει πολλές, μεγάλες πόλεις. Οι κυριότερες είναι: το Αμβούργο, το Μόναχο, η Κολωνία, η Φρανκφούρτη, η Στουτγκάρδη, το Ντίσελντορφ, η Λειψία, η Βρέμη, η Δρέσδη, το Αννόβερο και η Νυρεμβέργη.¹⁰

Η ελληνική λέξη «Γερμανία» αποδίδεται στη λατινική λέξη «Germania», η οποία δόθηκε για πρώτη φορά από τον Ιούλιο Καίσαρα συγκεκριμένα για αυτούς, που τοποθετούνταν ανατολικά του Ρήνου. Η λέξη «Deutschland», που σημαίνει στα γερμανικά «Γερμανία», ορίζεται ως η «γερμανική γη» από τις λέξεις «diutisciu land», όπου στην πορεία άλλαξε από τα παλιά άνω γερμανικά σε «deutsch». «Diutisc» χαρακτηριζόταν ο «δημοφιλής».

Σήμερα, η Γερμανία αποτελεί σπουδαία δύναμη, η οποία διαθέτει το τέταρτο μείζον ΑΕΠ σε ονομαστική αξία και το πέμπτο μείζον ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης. Διεθνώς, της ανήκει ο τίτλος «Ηγέτης πολλών τεχνολογικών και βιομηχανικών κλάδων», ενώ βρίσκεται στην τρίτη κατάταξη ως μεγαλύτερου εξαγωγέα και εισαγωγέα αγαθών. Είναι πλήρως εξελιγμένη χώρα, η οποία λειτουργεί παραγωγικά και το βιοτικό της επίπεδο είναι πολύ υψηλό. Επιπλέον, είναι γαλαντόμα ως προς το

¹⁰ <https://texnologia.net/pli-rofories-gia-tin-germania/2019/08>

σύστημα υγείας, διότι προσφέρει κοινωνική ασφάλιση, περιβαλλοντική προστασία και εκπαίδευση σε πανεπιστήμια άνευ διδάκτρων. Το 1993 ως ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντάχθηκε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ενώ το 1999 της Ευρωζώνης. Επιπροσθέτως, υφίσταται τμήμα της Ζώνης Σένγκεν και μέλος των Ηνωμένων Εθνών, του ΝΑΤΟ, της ομάδας των Οχτώ, της ομάδας των Είκοσι και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Βρίσκεται διεθνώς στην ένατη, δαπανηρότερη θέση του εθνικού στρατού.

Τέλος, η Γερμανία είναι δημοφιλής για την άφθονη κουλτούρα της ιστορίας και του πολιτισμού της κι αυτό αποδεικνύεται από σπουδαίους κι άξιους καλλιτέχνες, φιλόσοφους, μουσικούς, αθλητές, επιχειρηματίες, επιστήμονες, μηχανικούς κι εφευρέτες.

2.2 Η ιστορία της Γερμανίας

Στα χρόνια της κλασικής αρχαιότητας υπήρξαν διάφορα γερμανικά φύλα, τα οποία είχαν εγκατασταθεί στις βόρειες περιοχές της Γερμανίας. Το όνομα της χώρας λέγεται, είχε δοθεί και σε μία περιοχή προ 100 μ.Χ. Κατά το πέρασμα των χρόνων και, συγκεκριμένα, την εποχή των Μεταναστεύσεων, πορεύθηκαν και προς τα νότια της χώρας. Στις αρχές του 10^{ου} αιώνα δημιουργήθηκε ένα κεντρικό σημείο της Αγία Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, ενώ στα μέσα του 16^{ου} αιώνα τα μέρη της βόρειας Γερμανίας αποτελούσαν τον πυρήνα της Προτεσταντικής Μεταρρύθμισης. Το 1815 ό,τι είχε απομείνει από την Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία αξιοποιήθηκε με το έργο της Γερμανικής Συνομοσπονδίας, καθώς και η απόρροια των Γερμανικών Επαναστάσεων το 1848 – 1849 οδήγησε στη θέσπιση πολλών δημοκρατικών δικαιωμάτων. Ύστερα από την υπαγωγή των περισσότερων κρατών της Γερμανίας στη Γερμανική Αυτοκρατορία, η χώρα κατέστη εθνικό κράτος. Τη θέση της Αυτοκρατορίας πήρε η Δημοκρατία της Βαϊμάρης κατόπιν του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου και της Γερμανικής Επανάστασης το 1918-1919. Βαρυσήμαντο αποτελεί το γεγονός του Ολοκαυτώματος.

Το 1933, την εξουσία κατέλαβαν οι Ναζί, οι οποίοι θέσπισαν τη Ναζιστική Γερμανία, η οποία αποτελούσε ένα δικτατορικό καθεστώς. Το πολίτευμα αυτό σύντομα απέβη στην ύπαρξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου, ενώ αποτελεί μία από τις ευμεγέθεις γενοκτονίες της ιστορίας. Έτσι, λοιπόν, το 1945 τα αποτελέσματα ήταν ορατά με τη Γερμανία και το μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης να έχουν υποστεί σοβαρές καταστροφές. Αργότερα, έπειτα από αυτήν την περίοδο του ολοκαυτώματος, τη λήξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου και της Συμμαχικής κατοχής, καθιερώθηκαν δύο κράτη της Γερμανίας: η δημοκρατική Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η σοσιαλιστική Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας. Η πρώτη είναι δημοφιλής με τον χαρακτηρισμό «Δυτική Γερμανία», ενώ η δεύτερη «Ανατολική Γερμανία». Το 1957 η Δυτική Γερμανία αποτελούσε ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Η επανένταξη της Γερμανίας πραγματοποιήθηκε στις 3 Οκτωβρίου του 1990.

Πριν από 5.000 χρόνια πρωτοεμφανίστηκαν οικισμοί στη σημερινή Γερμανία, ενώ αρχαίοι άνθρωποι παρουσιάστηκαν εκεί εδώ και 600.000 χρόνια περίπου. Το ανθρώπινο είδος Νεάντερταλ έκανε την εμφάνισή του στην κοιλάδα Νεάντερ, όπου βρέθηκαν τα πρώτα μη-σύγχρονα απολιθώματα ανθρώπων. Έπειτα από το 58 π.Χ. ο ποταμός Ρήνος διαχώρισε την Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία από τα γερμανικά φύλα. Τα γερμανικά φύλα επεκτάθηκαν στην Ευρώπη και συγχωνεύθηκαν με τους Κέλτες. Σημερινές εκτάσεις της ανατολικής Γερμανίας εμπεριέχονταν μέχρι τα τέλη του Μεσαίωνα πολιτιστικά στον σλαβικό χώρο. Το 843 υπογράφηκε η συνθήκη του Βερντέν, όπου το αυτοκρατορικό κράτος διασπάστηκε εν μέρει σε γαλλόφωνο Δυτικό Βασίλειο των Φράγκων και γερμανόφωνο Ανατολικό Βασίλειο των Φράγκων από τους τρεις εγγονούς του Καρλομάγνου. Πρώτος αυτοκράτορας της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας του Γερμανικού Έθνους εστέφθη ο Όθων Α΄ στις 2 Φεβρουαρίου του 962 στη Ρώμη. Ύστερα από τον Τριακονταετή Πόλεμο (1618-1648) η Δυτική Ευρώπη διαιρέθηκε σε καθολικούς και προτεστάντες. Στη Γερμανική Συνομοσπονδία ενεπλάκησαν 38 γερμανικά κράτη, εκ των οποίων κυρίαρχη δύναμη αποτέλεσε η Αυστρία, η οποία στην πορεία συγκρούστηκε με την Πρωσία, με αποτέλεσμα την ύπαρξη Αυστρο-πρωσικού πολέμου το 1866. Μετά την ήττα της Αυστρίας το 1871/1872 ιδρύθηκε η Γερμανική Συνομοσπονδία με την Πρωσία να έχει αποκτήσει κυρίαρχο ρόλο χωρίς την παρουσία της Αυστρίας. Τον ίδιο χρόνο καθιερώθηκε το Γερμανικό Ράιχ στα ανάκτορα των Βερσαλλιών από τους Γερμανούς ηγεμόνες. Στη

Συνθήκη των Βερσαλλιών υπήρξε μεγάλη απώλεια εκτάσεων του κράτους των Γερμανών, συμπεριλαμβανομένων της Γαλλίας, του Βελγίου, της Τσεχοσλοβακίας, της Πολωνίας, της Δανίας και της Λιθουανίας. Η επιρροή της Γερμανίας φάνηκε έκδηλη από τα τέλη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, καθώς από γερμανική μοναρχία καθιερώθηκε σε κοινοβουλευτική δημοκρατία, έχοντας δηλώσει την παραίτησή του ο Γουλιέλμος Β΄. Το 1933 η εξουσία έπεσε στα χέρια του Αδόλφο Χίτλερ, έχοντας δημιουργήσει το ναζιστικό Τρίτο Ράιχ και μετατρέψει τη Δημοκρατία της Βαϊμάρης σε δικτατορία. Η έναρξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου πραγματοποιήθηκε στη 1 Σεπτεμβρίου του 1939 και η λήξη του στις 8 Μαΐου του 1945 για τους Γερμανούς, ύστερα από την επίθεσή τους εναντίον των Πολωνών. Στις 30 Απριλίου ο Χίτλερ έδωσε τέλος στη ζωή του εν αντιθέσει με τους κυρίως υπεύθυνους επιζώντες πολιτικά και στρατιωτικά, οι οποίοι κρίθηκαν ένοχοι στη Δίκη της Νυρεμβέργης. Ύστερα από τη λήξη του πολέμου και την πτώση του Τρίτου Γερμανικού Ράιχ ιδρύθηκε νέο δημοκρατικό κράτος από τις ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία, δηλαδή από τις νικητρίες δυνάμεις. Ταυτόχρονα, η ΕΣΣΔ προέβη στην ύπαρξη σοσιαλιστικού κόμματος με την Πολωνία κατά κύριο λόγο να έχει αποκτήσει μεγάλες εκτάσεις της ανατολικής Γερμανίας και το βόρειο τμήμα της ανατολικής Πρωσίας να έχει ενταχθεί στην ΕΣΣΔ. Στα πλαίσια των διοικητικών περιφερειών των Συμμαχικών Δυνάμεων (ΗΠΑ, Μεγάλη Βρετανία, Γαλλία) ιδρύθηκε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (η Δυτική Γερμανία) στις 23 Μαΐου του 1949. Αντίθετα, η Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας (Ανατολική Γερμανία) ιδρύθηκε στις περιφέρειες της Σοβιετικής διοίκησης στις 7 Οκτωβρίου του 1949. Εκτάσεις της ανατολικής επικράτειας του πρώην Γερμανικού Ράιχ μοιράστηκαν στις γειτονικές χώρες. Αργότερα, με τον ψυχρό πόλεμο η κεντρική Ευρώπη χωρίζεται σε ανατολή και δύση, έχοντας συμπεριλάβει τα δύο γερμανικά κράτη «σιδηρούν παραπέτασμα» (Τείχος του Βερολίνου). Κατά το τέλος της δεκαετίας του 80΄ κηρύχθηκε πτώση του κομμουνισμού της Ανατολικής Γερμανίας και των κρατών μελών του Συμφώνου της Βαρσοβίας. Με την πτώση του Τείχους του Βερολίνου άνοιξαν τα σύνορα μεταξύ Δυτικής και Ανατολικής Γερμανίας. Η ένταξη της Ανατολικής Γερμανίας στο Ομοσπονδιακό δυτικό κράτος διεξήχθη στις 3 Οκτωβρίου του 1990, ως αποτέλεσμα την ανεξαρτητοποίηση και πάλι της χώρας.¹¹

¹¹ Hawes James, (2019), Μικρή ιστορία της Γερμανίας, Εκδόσεις Πατάκη

2.2.1 Η Ναζιστική Γερμανία

Στις 30 Γενάρη το 1933 ο Αδόλφος Χίτλερ έγινε καγκελάριος της Γερμανίας έχοντας ως πρότυπα το ρατσισμό αλλά και πολλές απολυταρχικές ιδέες. Το Τρίτο Ράιχ εξελίχθηκε σε κράτος αστυνομίας όπου θα μπορούσε ο καθένας να συλληφθεί και να φυλακιστεί ανά πάσα ώρα και στιγμή. Όταν ήταν στον πρώτο καιρό της εξουσίας του, ανάγκασε πολλές οργανώσεις και κυβερνήσεις των επιμέρους κρατιδίων να ακολουθήσουν τις ναζιστικές του απόψεις. Μέχρι τα μέσα Ιουλίου ήταν το μόνο κόμμα που υπήρχε στη Γερμανία. Ακόμα, να σημειωθεί πως οι αξιωματούχοι διάβαζαν την αλληλογραφία των πολιτών και έκαναν εφόδους στα σπίτια τους, καθώς ο Χίτλερ βασίστηκε στην τρομοκρατία τους για μπορέσουν οι στόχοι του να επιτευχθούν.

Ο Αδόλφος έταξε σε όλους τους ανέργους υψηλούς μισθούς αλλά και το αίσθημα της συντροφικότητας, κάνοντας πολλούς νέους σταδιακά να ασπαστούν τις ιδέες του και να ενταχθούν στα Τάγματα Εφόδου. Αυτοί οι νέοι ήταν που ξυλοκοπούσαν και δολοφονούσαν όποιον εναντιώνονταν στο καθεστώς. Επιπλέον, δημιούργησαν στρατόπεδα που έστελναν πολιτικούς αντιπάλους και φυσικά κρατιόντουσαν εκεί μέσα σε άθλιες συνθήκες και δέχονταν πολλά βασανιστήρια. Ένα από αυτά, ιδρύθηκε το Μάρτιο του 1933 στο Νταχάου όπου εξελίχθηκε σε “πρότυπο” στρατοπέδου, ανάμεσα σε εκατοντάδες άλλα. Το 1936 ο Χάινριχ Χίμλερ διορίστηκε αρχηγός της γερμανικής αστυνομίας, συγκεντρώνοντας όλες τις εξουσίες της αστυνομίας πάνω του, ακόμα και τη Γκεστάπο (γερμανική μυστική κρατική αστυνομία).

Όταν έγινε ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, οι Γερμανοί κατέλαβαν αρκετά μεγάλο μέρος της Ευρώπης μέσω της τακτικής “Blitzkrieg”, δηλαδή χρησιμοποιήθηκαν πολλά αεροσκάφη και πυροβόλα, περικυκλώνοντας τους αντιπάλους και εξαναγκάζοντάς τους να παραδοθούν. Έτσι, αρχικά κατακτήθηκε η Πολωνία (1939), η Δανία (1940), η Νορβηγία (1940), το Βέλγιο (1940), η Ολλανδία (1940), το Λουξεμβούργο (1940), η Γαλλία (1940), η Γιουγκοσλαβία (1941) και η Ελλάδα (1941). Ως γνωστόν η Αγγλία αντιστάθηκε μαζί με τη Σοβιετική Ένωση και την Αμερική και στην μάχη του Στάλινγκραντ ήταν αποφασιστικό σημείο καμπής για την πτώση του Χίτλερ. Το 1945 οι Σοβιετικές Δυνάμεις μπήκαν στο Βερολίνο και τα στρατεύματα των Συμμάχων αποβιβάστηκαν στην Νορμανδία και συνέχισαν την επίθεσή τους έπειτα στη Γερμανία. Η Ναζιστική Γερμανία συνθηκολόγησε το 1945 και η 8^η Μαΐου ανακηρύχθηκε ως

ημέρα νίκης στην Ευρώπη.¹²

2.3 Γεωγραφία και κλίμα της Γερμανίας

Η μεγαλύτερη περιφέρεια της χώρας χαρακτηρίζεται από εύκρατο κλίμα, στο οποίο κυριαρχούν υγροί δυτικοί άνεμοι. Σε γενικές γραμμές, οι χειμώνες είναι ήπιοι, ενώ τα καλοκαίρια δροσερά, παρόλο που κάποιες φορές η θερμοκρασία ξεπερνά τους 30 °C για αρκετό χρονικό διάστημα. Το βόρειο και βορειοδυτικό τμήμα της Γερμανίας επηρεάζεται από το Βόρειο Ατλαντικό ρεύμα, ως αποτέλεσμα την ύπαρξη ωκεάνιου κλίματος και υετού καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, αλλά και την έντονη βροχόπτωση. Αντιθέτως, στα ανατολικά παρουσιάζεται διαφοροποίηση του κλίματος, καθώς διακρίνεται ηπειρωτικό με την παρουσία ψυχρών χειμώνων και θερμών καλοκαιριών, ενώ τα φαινόμενα ανομβρίας δεν παραλείπονται. Όσον αφορά το κεντρικό και νότιο τμήμα της χώρας, μετατρέπεται είτε σε ωκεάνιο, είτε σε ηπειρωτικό. Ωστόσο, η παρουσία ορεινού κλίματος, χαμηλής θερμοκρασίας και περισσότερου υετού υφίσταται κατά κύριο λόγο στα νότια άκρα της χώρας.

Η Γερμανία διαθέτει τέσσερις διαφορετικές, φυσικές περιοχές: το Γερμανικό Βαθύπεδο, τα Μεσαία Όρη, το Σουηβοβαυαρικό Υψίπεδο και τις Γερμανικές Άλπεις. Το Γερμανικό Βαθύπεδο χαρακτηρίζεται από πανομοιότυπη μορφή στα πλαίσια της έκτασής του. Νοτίως εκτείνεται έως τους ορεινούς σχηματισμούς της Κεντρικής Ευρώπης, σε αντίθεση με το βορρά, που απλώνεται προς τα πεδινά σημεία, τα οποία βρέχονται από τη Βαλτική και τη Βόρεια Θάλασσα. Συγκριτικά με το Γερμανικό Βαθύπεδο, τα Μεσαία Όρη διακρίνονται από ανόμοια όψη, καθώς υπάρχουν πολλά εξογκώματα, που τα διέπουν. Νοτίως, κοντά στον Άνω Δούναβη, διακρίνονται σύνθετες, ορογενετικές και ηπειρογενετικές μεταβολές, οι οποίες χρονικά προσδιορίζονται στην πρωτογενή εποχή. Η περιοχή κατακλύστηκε από τα νερά της θάλασσας, ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πολυάριθμων λόφων και βαθέων παραμορφώσεων. Αμέσως μετά την αλπική ορογένεση, η οποία τυχαίνει να είναι και η πιο πρόσφατη, ανυψώθηκαν ασύμμετρες οροσειρές, που είχαν ως κατάληξη τη δημιουργία τεκτονικών ανακατατάξεων. Στα νότια του Δούναβη πτυχώνεται το

¹² <https://encyclopedia.ushmm.org/content/el/article/world-war-ii-in-europe-1?series=157>

Σουηβοβαυαρικό Υψίπεδο, το οποίο καταλαμβάνει τα υποαλπικά υψώματα και απαρτίζει το κέντρο αυτών. Τα υποαλπικά υψώματα σκεπάζουν τις εξωτερικές πλαγιές των Άλπεων, μεταξύ της Σαβοΐας και της λεκάνης της Βιέννης, εμπεριέχοντας ποικίλα κωνοφόρα δάση και βοσκοτόπους. Τελευταία φυσική περιοχή είναι οι Γερμανικές Άλπεις, οι οποίες σχηματίζουν μία μικρού πλάτους λωρίδα, που ανήκει στο Βαυαρικό Οροπέδιο και τις Βαυαρικές Προάλπεις. Το Τσούγκσπιτσε στη Βαυαρία είναι το πιο υψηλό σημείο, όχι, μόνο των Γερμανικών Άλπεων, αλλά και όλης της χώρας, καθώς αγγίζει τα 2.962 μ. Επίσης, στις Άλπεις βρίσκεται η λίμνη της Κωνσταντίας, όπου και αποτελεί την πιο μεγάλη λίμνη.¹³

2.4 Γλώσσα και σημαία της Γερμανίας

Επίσημη και κύρια γλώσσα της Γερμανίας είναι τα γερμανικά. Τα γερμανικά ανήκουν στην οικογένεια των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών και στη γραφή τους χρησιμοποιείται η λατινική αλφάβητος, η οποία διαθέτει 26 χαρακτήρες. Εκτός από τη δίκη της γλώσσα, η γερμανική έχει δεχτεί επιρροές από την ελληνική, λατινική, γαλλική και σύγχρονη αγγλική γλώσσα. Συγγενικές γλώσσες των γερμανικών αποτελούν: τα αγγλικά, τα ολλανδικά και οι Φριζικές γλώσσες. Τα επίσημα γερμανικά εμπεριέχονται στην τάξη των δυτικών γερμανικών γλωσσών, ενώ λιγότερο σχετίζονται με τις ανατολικές και βόρειες γερμανικές γλώσσες. Λόγω πολλών μεταναστών στη Γερμανία, ομιλούνται και άλλες γλώσσες με τις πιο διάσημες να είναι: η τουρκική, η πολωνική, η ρωσική και ποικίλες βαλκανικές γλώσσες. Αντίθετα, στη γλωσσική μειοψηφία συμπεριλαμβάνονται οι: δανικές, Σορβικές, ρωμανικές και Φριζικές γλώσσες. Ωστόσο, η ύπαρξη διαφορετικών γερμανικών φύλων έχει συντελέσει στην παρουσία ποικίλων διαλέκτων με σημαντικές γραμματικές, συντακτικές και προφορικές διαφορές. Άξιο αναφοράς αποτελεί το γεγονός, ότι η γερμανική γλώσσα κατατάσσεται στις 24 επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή απαρτίζουν τα γερμανικά, τα αγγλικά και τα γαλλικά. Επίσης, το 18% της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή σχεδόν 90 εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν τη γερμανική γλώσσα ως

¹³ <https://www.aerologio.gr/%CE%B3%CE%B5%CF%89%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%B1-%CE%B3%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%B1%CF%82/>

κύρια, ενώ ως επίσημη χρησιμοποιείται στην Αυστρία, την Ελβετία, το Λουξεμβούργο και το Βέλγιο. Διεθνώς, τα γερμανικά ομιλούνται σχεδόν από 100 εκατομμύρια άτομα, εκ των οποίων τα 80 εκατομμύρια δεν είναι Γερμανόφωνοι. Γερμανόφωνοι βρίσκονται στις εξής χώρες: Ολλανδία, Δανία, Τσεχία, Πολωνία, Ουγγαρία και Λιθουανία.¹⁴

Η σημαία της Γερμανίας πήρε μορφή το 1919 και αποτελείται από τρεις οριζόντιες γραμμές χρώματος μαύρου, κόκκινου και κίτρινου. Τα χρώματα αυτά προήλθαν από τις στολές των Γερμανών στρατιωτών που φόραγαν στους απελευθερωτικούς πολέμους στο τέλος του 18^{ου} αιώνα εναντίον του Βοναπάρτη. Εκτός από αυτή, τα 16 ομόσπονδα κράτη της χώρας έχουν τη δική τους σημαία.¹⁵

¹⁴ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B3%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1

¹⁵ <https://www.news.gr/kosmos/evroph/article/285869/ti-symvolizei-arage-h-germanikh-shmaia.html>

2.5 Θρησκεία της Γερμανίας

Ως επί το πλείστον, η θρησκεία, που κυριαρχεί στη Γερμανία, είναι ο χριστιανισμός με ποσοστό, που ανέρχεται στο 64% του συνολικού πληθυσμού, δηλαδή περίπου 53 εκατομμύρια πιστοί. Ειδικότερα, το 32,3%, δηλαδή σχεδόν 27 εκατομμύρια, αποτελούν τους προτεστάντες, που βρίσκονται στη βόρεια κι ανατολική Γερμανία, ενώ το 31%, δηλαδή σχεδόν 26 εκατομμύρια, τους καθολικούς, οι οποίοι τοποθετούνται νότια και δυτικά της Γερμανίας. Επιπλέον, ένα μικρότερο ποσοστό υφίσταται από ορθόδοξους, κόπτες κι άλλα χριστιανικά δόγματα. Στους ορθόδοξους υπάγονται κυρίως οι Σέρβοι και οι Έλληνες. Ακόμη, στη χώρα εμφανίζονται και Μάρτυρες του Ιεχωβά με 164.885 πληθυσμό και 38.992 Μορμόνοι. Ως δεύτερη επικρατούσα θρησκεία είναι το Ισλάμ, με περίπου 4,5 εκατομμύρια πιστούς, ποσοστό που ανέρχεται στο 5% του συνολικού πληθυσμού, το οποίο προκύπτει κατά κύριο λόγο από μεταναστευτικό πληθυσμό. Στην επικράτεια αυτών βρίσκονται οι Σουνίτες και οι Αλεβίτες, προερχόμενοι από τουρκικό πληθυσμό κι ακολουθεί η μειονότητα των Σιτών. Ο Βουδισμός προέρχεται από μετανάστες της Ασίας και πληροί περίπου το 50%. Όσον αφορά στην εβραϊκή θρησκεία, η Γερμανία κατέχει την 3^η θέση του εβραϊκού πληθυσμού στην Ευρώπη, καταλαμβάνοντας αισθητά τις πόλεις του Βερολίνου, της Φρανκφούρτη και του Μόναχο. Κυριαρχούν στις δύο πρώτες θέσεις του πληθυσμού των Εβραίων η Γαλλία και η Μεγάλη Βρετανία. Σειρά έχουν οι Βουδιστές και οι Εβραίοι με 200.000 περίπου πιστούς, ποσοστό που αναλογεί στο 0,25% του πληθυσμού. Έπεται μειοψηφία, που αποτελείται από Ινδουιστές και Σιχ. Ωστόσο, ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του συνόλου, περίπου το 30%, περικλείεται από άθεους και αγνωστικιστές, οι οποίοι προκύπτουν γεωγραφικά από κρατίδια της πρώην Ανατολικής Γερμανίας, όπως και από μεγαλοαστικές πόλεις. Υφίστανται διάφορες απόψεις κατά τα πιστεύω των Γερμανών πολιτών κι αυτό το αποδεικνύει τρανά η έρευνα του 2005 για το Ευρωβαρόμετρο, στην οποία επικρατούν οι εξής αντιλήψεις: το 47% ισχυρίζεται, ότι υπάρχει Θεός. Ένα ποσοστό των 25% υποστηρίζει, ότι υπάρχει ένα είδος πνευματικής δύναμης κι έρχεται να καταρρίψει αυτές τις απόψεις, ένα ακόμα 25%, το οποίο δεν πιστεύει, πως υπάρχει ένα είδος πνευματικής δύναμης ή Θεού.¹⁶

2.6 Πολίτευμα της Γερμανίας

Η Γερμανία διοικείται από το πολίτευμα της Ομοσπονδιακής Προεδρευόμενης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας. Την αρχηγεία του κράτους διατελεί ο Ομοσπονδιακός Πρόεδρος, ο οποίος αποτελεί κι εκπρόσωπος του γερμανικού κράτους παγκοσμίως. Η διάρκεια θητείας πραγματοποιείται στα πέντε χρόνια. Ωστόσο, την αρχηγεία της κυβέρνησης αναλαμβάνει ο Καγκελάριος, ο οποίος είναι αρμόδιος για την άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας. Στη σημερινή ημέρα, την προεδρία της Γερμανίας διατελεί ο Φρανκ-Βάλτερ Στάϊνμάιερ από τις 18 Μαρτίου του 2012, ενώ στη θέση της Καγκελάριας βρίσκεται η Άνγκελα Μέρκελ. Ομοσπονδιακά υφίστανται δύο νομοθετικά όργανα: η Ομοσπονδιακή Βουλή (Bundestag), η οποία ευθύνεται για το αξίωμα του Καγκελάριας και κατά την οποία τα μέλη του σώματος εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια από τον λαό στα πλαίσια του έθνους και το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο (Bundesrat), το οποίο εκπροσωπεί τα ομόσπονδα κράτη και τα μέλη του επιλέγονται από τις κυβερνήσεις αυτών.

2.7 Οικονομία της Γερμανίας

Η Γερμανία διαθέτει μεγάλη οικονομική ανάπτυξη και το μεγαλύτερο μέρος της οικονομίας της στηρίζεται στη βιομηχανία και την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών. Κατέχει την 1^η θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τη μεγαλύτερη οικονομία του έθνους και την 3^η θέση σε διεθνές επίπεδο. Ένα πολύ μικρό ποσοστό (2-3%) κινείται στον αγροτικό κλάδο, παρόλο που παρουσιάζονται άφθονα τμήματα από καλλιέργειες κι αυτό οφείλεται στο φαινόμενο της βιομηχανοποίησης. Η συμβολή της στον ΑΕΠ είναι καθοριστική, καθώς το 2005 συνείσφερε με 2.714.418 εκατομμύρια δολάρια. Το 2003 μέχρι το 2008 κατείχε την 1^η παγκόσμια θέση, όσον αφορά στις εξαγωγές, ενώ από το

8%CE%B7%CE%BC%CE%B1%208%CE%BF%20%CE%A4%CE%BF%20%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CF%83%CF%8D%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82%20%CE%BF%20%CE%BC%CE%B5%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%B1%CF%83%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%BF%CF%82%20%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CE%B2%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82.%20%CE%9C%CE%AD%CF%81%CE%BF%CF%82%201%CE%BF.pdf

2011 κι έπειτα βρίσκεται στη 2^η θέση. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός, ότι υφίστανται αντιπαράθεσεις το βόρειο με το νότιο τμήμα της χώρας ως προς την οικονομική ανέλιξη, με τον νότο να βασίζεται κατά κύριο λόγο στις μικρότερες βιομηχανίες, καθιστώντας τον ευπορότερο, εφόσον συμπεριλαμβάνονται μέσα σε αυτόν οι: Βάδη-Βυρτεμβέργη, Βαυαρία και Έσση. Το βιοτικό επίπεδο της χώρας είναι πολύ υψηλό κι αυτό οφείλεται στο γεγονός, ότι η πλειοψηφία των πολιτών της χώρας ακολουθούν τους νομικούς, πολιτικούς και κοινωνικούς νόμους της φορολογίας, ενώ λίγοι είναι οι παραβάτες αυτών. Ειδικότερα, η Γερμανία καταλογίζεται στην 5^η θέση παγκοσμίως σχετικά με την ευδαιμονία των κατοίκων της, όπως καταγράφει η World Bank Group, ενώ στις πρώτες θέσεις προηγούνται οι: Ελβετία, Δανία, Σουηδία και ΗΠΑ. Σύμφωνα με τον Δείκτη της Ανθρώπινης Ανάπτυξης η Γερμανία ανήκει στην 19^η θέση σε διεθνές επίπεδο. Το 2018 το πλεόνασμα του Εμπορικού Ισοζυγίου ανήλθε σε 246,1 δις. € και το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών είχε πλεόνασμα 203 δις. €.¹⁷

2.8 Πολιτισμός της Γερμανίας

Ο πολιτισμός της Γερμανίας δεν είναι παρά γνωστός, καθώς διάσημοι και αξιόλογοι καλλιτέχνες κι επιστήμονες προέρχονται από την Γερμανία. Κάποιοι από αυτούς, οι οποίοι είναι δημοφιλείς από τα χρόνια της Αναγέννησης μέχρι σήμερα είναι: Στον χώρο της κλασικής μουσικής: ο Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ, ο οποίος ήταν συνθέτης, διευθυντής ορχήστρας, μουσικοπαιδαγωγός κι εκτελεστής της περιόδου Μπαρόκ, ο Λούντβιχ Βαν Μπετόβεν, όπου ήταν συνθέτης και πιανίστας της κλασικής μουσικής, ο Βίλχελμ Ρίχαρντ Βάγκνερ, ο οποίος ήταν πρωτοποριακός ρομαντικός συνθέτης, ποιητής και μουσικολόγος του 19^{ου} αιώνα, ο Γιόχαν Στράους, όπου υπήρξε συνθέτης, ο Γιοχάνες Μπραμς, πιανίστας κι ένας από τους αξιόλογους συνθέτες του 19^{ου} αιώνα και ο Φέλιξ Μέντελσον Μπαρτόλντι, ο οποίος αποτελούσε από τις πιο διαδεδομένες φυσιογνωμίες της εποχής, ήταν συνθέτης, πιανίστας, οργανίστας και διευθυντής ορχήστρας της πρώιμης ρομαντικής περιόδου. Στα πλαίσια της ζωγραφικής σημαντικότεροι υπήρξαν: ο Άλμπρεχτ Ντύρερ, όπου ήταν ζωγράφος, χαράκτης και

¹⁷ <https://www.naftemporiki.gr/finance/story/1312919/baintman-i-germania-xreiazetai-kaluteres-alla-oxi-perissoteres-dimosies-dapanes>

θεωρητικός της Γερμανικής Αναγέννησης, όπως ζωγράφος, σχεδιαστής και χαράκτης της Αναγέννησης ήταν ο Χανς Χόλμπαϊν. Ένας από τους αξιότερους Φλαμανδούς ζωγράφους ήταν ο Πέτερ Πάουλ Ρούμπενς. Στον λογοτεχνικό χώρο κυριαρχούν οι: Γιόχαν Βόλφγκανγκ φον Γκαίτε, καθώς ήταν παγκόσμιου αναστήματος ποιητής, μυθιστοριογράφος, δραματουργός, θεωρητικός της Τέχνης και φυσιοδίφης και Τόμας Μαν, όπου υπήρξε συγγραφέας, βραβευμένος με το Νόμπελ Λογοτεχνίας κι ένας από τους σπουδαιότερους συγγραφείς του 20^{ου} αιώνα. Άξιοι φιλόσοφοι υπήρξαν οι: Γκέοργκ Βίλχελμ Φρίντριχ Χέγκελ, ο οποίος ήταν εκπρόσωπος του γερμανικού ιδεαλισμού και γνωστός για τη διαλεκτική του θεωρία, Ιμμάνουελ Καντ, ένας από τους κύριους στοχαστές και φιλοσόφους όλων των εποχών, Φρίντριχ Βίλχελμ Νίτσε, όπου υπήρξε και ποιητής, συνθέτης και φιλόλογος και, τέλος, Άρτουρ Σοπενχάουερ ή Αρθούρος Σοπενάουερ, ο οποίος ήταν, πέρα από φιλόσοφος, και ιδεαλιστής, συνεχιστής, όπως ισχυρίζεται του Καντ, και λάτρης του Πλάτωνα. Όσον αφορά στις μαθηματικές επιστήμες, επικρατέστεροι του χώρου αποτέλεσαν οι: Γκότφριντ Βίλχελμ Λάιμπνιτς, ο οποίος υπήρξε, εκτός από επιστήμονας και μαθηματικός, φιλόσοφος, διπλωμάτης, φυσικός ιστορικός, βιβλιοθηκονόμος και διδάκτορας λαϊκών κι επιστημονικών Νομικών, Γιόχαν Καρλ Φρίντριχ Γκάους, όπου συνέβαλε επιστημονικά στη θεωρία αριθμών, τη στατιστική, τη μαθηματική ανάλυση, τη Διαφορική γεωμετρία, καθώς και σε παρεμφερείς επιστήμες, όπως τη γεωδαισία, την αστρονομία και την φυσική. Πέραν των παρόμοιων επιστημών, το ίδιο συνείσφερε και ο Γκέοργκ Φρίντριχ Μπέρναρντ Ρίμαν. Ο Γκέοργκ Κάντορ, ο οποίος φημιζόταν για τη Θεωρία συνόλων, που ανέπτυξε και τους υπεραριθμήσιμους αριθμούς, ο Ντάβιντ Χίλμπερτ, όπου επινόησε την αμετάβλητη θεωρία, τη θεωρία του Χώρου Χίλμπερτ και τα Αξιώματα Χίλμπερτ, ο Κρίστιαν Φέλιξ Κλάιν με το διαδεδομένο του έργο στη Θεωρία ομάδων, τη μιγαδική ανάλυση, τις μη ευκλείδειες γεωμετρίες και τις σχέσεις μεταξύ γεωμετρίας και Θεωρίας ομάδων και, τέλος, ο Καρλ Χέρμαν Αμάντους Σβαρτς, ο οποίος ήταν διάσημος για το έργο του στη μιγαδική ανάλυση.

Σχετικά με τη λογοτεχνία, τον πρώιμο μεσαίωνα (750 - 1100) διατηρούταν μόνο σε προφορικό λόγο, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει πια. Κατά τον 8^ο αιώνα βρέθηκαν οι πιο αρχαίες ενδείξεις γερμανικής γραφής, οι οποίες ήταν αποκλειστικά ιεραποστολές εκχριστιανισμού. Η Ωδή του Χίλντεμπραντ αποτυπώθηκε περίπου το 830 σε περγαμηνή κι αποτελεί από τα πιο παλιά γερμανικά κείμενα, που έχουν σωθεί. Γύρω στο 1.000 μ.Χ. πραγματοποιήθηκε η πρώτη μετάφραση αρχαίων γερμανικών κειμένων

από την αρχαιότητα. Κατά τον 11^ο αιώνα υπάρχουν κείμενα κατά κύριο λόγο θρησκευτικής φύσεως ή θρυλικά, παραδείγματος χάρη το Άνολιντ. Παρ'όλα αυτά, η λογοτεχνία δεν μπορούσε να εισέλθει στη ζωή του απλού λαού, παρά μόνο στα μοναστήρια και στον υψηλό κλήρο. Κατά τη διάρκεια του 12^{ου} αιώνα (1100 - 1250) δηλαδή του μεσαίωνα, το «ζήτημα» της λογοτεχνίας πήρε άλλη τροπή. Επιτεύχθηκε η δυνατότητα αποτύπωσης προφορικών αφηγήσεων και εμπλουτισμού θεμάτων και μορφών της λογοτεχνίας, όπως της ιστορικής με το σπουδαιότερο έργο «Τα χρονικά του αυτοκράτορα» (Kaiserchronik), το τραγούδι του Ρολάνδου (Rolanslied) κ.α., όπου ύστερα από το τελευταίο φάνηκε η επιρροή των Γάλλων στη γερμανική λογοτεχνία κατά τον μεσαίωνα. Από το 1150 κι έπειτα παρουσιάστηκε ανάπτυξη της μεσαιωνικής λογοτεχνίας, ενώ επινοήθηκε η αυλική λογοτεχνία από τους ηγεμόνες των φεουδαρχικών αυλών.

Όσον αφορά στην κουζίνα του πολιτισμού, οι κάτοικοι της χώρας τρέφονται από τη γερμανική κουζίνα, η οποία με τα χρόνια έχει δεχθεί διάφορες παραλλαγές λόγω κοινωνικοπολιτικών γεγονότων και θεωρείται εθνική. Κάποιες περιοχές της Γερμανίας, όπως στην Βαυαρία και την Σουηβία, υφίστανται όμοια πιάτα με την αυστριακή κι εν μέρει την ελβετική κουζίνα. Τα εστιατόρια της Γερμανίας κατέχουν τη δεύτερη θέση μετά της Γαλλίας. Οι Γερμανοί χαρακτηρίζονται από την ιδιαίτερη προτίμηση, που έχουν στο ψωμί (μπροτ), καθώς ως επί το πλείστον δε λειτουργεί τόσο ως συνοδευτικό σε κυρίως πιάτα, όσο από μόνο του ως γεύμα, είτε για πρωινό, είτε για βραδινό. Υπάρχουν 200 είδη ψωμιών και 1.500 είδη αρτοσκευασμάτων, τα οποία παράγονται σε περίπου 17.000 αρτοποιεία και 10.000 φούρνους πολυκαταστημάτων. Διαθέτουν τη μεγαλύτερη ποικιλία ψωμιών σε όλο τον κόσμο. Επίσης, ευρέως γνωστό αποτελεί το γεγονός, ότι η Γερμανία φημίζεται για την παραγωγή διαφόρων μυρρών. Περιλαμβάνει άφθονες ζυθοποιίες μεγάλων ποικιλιών για όλα τα γούστα. Εξίσου, υπάρχει παράδοση και στην παραγωγή των λουκάνικων (βουρστ) με περισσότερα από 1.500 διαφορετικά είδη.¹⁸

¹⁸ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82

2.9 Δημογραφικά στοιχεία Γερμανίας

Η Γερμανία αποτελεί τη μεγαλύτερη χώρα σε πληθυσμό στην Ευρώπη. Βάσει επίσημης εκτίμησης του 2020, οι κάτοικοί της υπολογίζονται 83.122.889. Αν και διαθέτει αρκετά μεγάλο πληθυσμό, στατιστικές φανερώνουν αργούς ρυθμούς γεννήσεων με ποσοστό, που αναλογεί στο - 0,05% ετησίως. Το γεγονός, ότι είναι πολύ υψηλός ο αριθμός των κατοίκων της χώρας οφείλεται σε μεταναστευτικά ρεύματα, που διαμένουν εκεί. Ειδικά, θα υπήρξε ετήσια μείωση κατά 0,9%. Το μεγαλύτερο πληθυσμιακό ποσοστό αναλογεί στους κατοίκους γερμανικής καταγωγής (82%), δηλαδή σχεδόν 68 εκατομμύρια. Αντίθετα, γερμανική υπηκοότητα έχουν περίπου 75 εκατομμύρια. Σχεδόν 15 εκατομμύρια διαθέτουν άλλη καταγωγή, ενώ 8 εκατομμύρια διαφορετική υπηκοότητα. Η πλειοψηφία των μεταναστευτικών ρευμάτων διαμορφώθηκε κατά κύριο λόγο από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, συγκεκριμένα Ρωσία και Πολωνία. Ακολουθούν οι χώρες της Ασίας με τους Τούρκους, Κούρδους, Ιρανούς και Άραβες να υπερτερούν. Έπονται οι μετανάστες, προερχόμενοι από τη νότια Ευρώπη, όπως Ιταλία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Σλοβενία, Σερβία, Αλβανία κι Ελλάδα. Και, τέλος, υφίσταται ομάδα μεταναστών από Αφρικανικές χώρες. Επιπλέον, προκύπτουν σε χώρες της Αμερικής μεταναστευτικά ρεύματα, τα οποία διαθέτουν πλήρη ή μερική γερμανική καταγωγή. Κάποιες από αυτές τις χώρες είναι: η ΗΠΑ με 50 εκατομμύρια περίπου, η Βραζιλία με σχεδόν 5 εκατομμύρια και, τέλος, ο Καναδάς με 3 εκατομμύρια περίπου. Το 2016 βάσει Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, είχε ως αποτέλεσμα συνολικά τον μέσο όρο ζωής των κατοίκων της χώρας να έχει υπολογιστεί στα 81 χρόνια (83,3 χρόνια οι γυναίκες και 78, 7 οι άντρες). Οι πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές της Γερμανίας είναι οι εξής πόλεις: Βερολίνο, Αμβούργο, Μόναχο, Κολονία, Φρανκφούρτη και Στουτγκάρδη. Σειρά έχουν: η περιοχή του Ρήνου στο Ρουρ, το κρατίδιο της Ομοσπονδίας της Βόρειας Ρηνανίας – Βεσφαλίας, καθώς 12 εκατομμύρια διαμένουν στις παρακάτω πόλεις: Ντίσελντορφ, Κολονία, Έσσεν, Ντόρτμουντ, Ντούισμπουργκ και Μπόχουμ. Ωστόσο, διακρίνονται από μεγάλο πληθυσμό και μικρές πόλεις, κωμοπόλεις, καθώς και επαρχίες, δηλαδή μεγάλα χωριά.¹⁹

¹⁹ <https://www.worldometers.info/world-population/germany-population/>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

3.1 Εισαγωγή

Ως τρίτος πιο δημοφιλής προορισμός επισκεψιμότητας στην Ευρώπη είναι το Βερολίνο. Αξίζει να αναφερθεί το γεγονός, ότι ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των Γερμανών προτιμούν να αξιοποιήσουν τις μέρες των διακοπών τους στη χώρα τους. Συγκεκριμένα, το πιο διαδεδομένο ταξίδι των Γερμανών αποτελεί το Μεκλεμβούργιο-Δυτική Πομερανία. Ο τουρισμός αποτελεί βασικό κομμάτι της οικονομίας, όπως και τα ταξίδια, συμβάλλοντας κατά 43,2 δισεκατομμύρια ευρώ στο ΑΕΠ της Γερμανίας, ενώ η βιομηχανία του τουρισμού κατακτά το 4,5% του Γερμανικού ΑΕΠ, προσφέροντας 2 εκατομμύρια θέσεις εργασίας, δηλαδή το 4,8% της συνολικής απασχόλησης. Σήμα κατατεθέν της Γερμανίας αποτελεί η Πύλη του Βρανδεμβούργου, το Τείχος του Βερολίνου, ο πύργος της τηλεόρασης, το «κούφιο δόντι», η Μπούντεσταγκ, το Κάστρο Νόισβανσταϊν, το Κάστρο της Χαϊδελβέργης, ο Καθεδρικός Ναός της Κολωνίας, ο Καθεδρικός Ναός του Άαχεν, το Χοφμπρεουχάους στο Μόναχο, το Τσβίνγκερ στη Δρέσδη και το δεύτερο μεγαλύτερο θεματικό πάρκο της Ευρώπης, το Europa-Park.

Ούσα μία ανεπτυγμένη χώρα με πολύ καλό οικονομικό υπόβαθρο και δυνατό τουριστικό στοιχείο, η Γερμανία παρέχει υποδομές μεταφορών, καθώς και δίκτυο, σε αρκετά ικανοποιητικό επίπεδο. Το αεροδρόμιο της Φρανκφούρτης, όπου εξυπηρετεί διεθνή ταξίδια και χαρακτηρίζεται από πολλή κίνηση, είναι το μεγαλύτερο της χώρας, ενώ στα πλαίσια εγχώριου τουρισμού, η μετακίνηση προτιμάται κατά κύριο λόγο από τα τρένα της εταιρίας Deutsche Bahn, όπως τα ICE (Intercity-Express), τα οποία διαθέτουν υψηλή ταχύτητα. Κύριο λιμάνι της Γερμανίας αποτελεί το Αμβούργο. Ωστόσο, η ναυσιπλοΐα πραγματοποιείται και στους ποταμούς, κυρίως για διευκόλυνση βαριών εμπορευμάτων. Τα λεωφορεία ως μέσα μεταφοράς επιλέγονται για πραγματοποίηση εκδρομών ή κοντινών αποστάσεων. Σχετικά με το δίκτυο αυτοκινητοδρόμων, διακρίνεται από άριστη ποιότητα και σήμανση. Παρ' όλα αυτά, αποφεύγεται ως μέσο μεταφοράς το αυτοκίνητο για λόγους υγείας, αλλά και οικονομικούς, καθώς οι τιμές των δημοσίων συγκοινωνιών χαρακτηρίζονται υψηλές, ενώ οι χώροι σταθμεύσεως είναι περιορισμένες. Ωστόσο, τείνει να χρησιμοποιείται σε

περιοχές, που δεν εξυπηρετούν άλλα μέσα μεταφοράς, καθώς και λόγω του έντονου στοιχείου αυτοκινητοβιομηχανιών.

3.2 Προφίλ Γερμανών τουριστών

Αρχικά να αναφερθεί πως σύμφωνα με τον παγκόσμιο οργανισμό τουρισμού (UWNTO), το 2018 και το 2019 η Γερμανία βρέθηκε στην πέμπτη θέση, καθιστώντας την στους πέντε πιο κορυφαίους προορισμούς της Ευρώπης. Πιο συγκεκριμένα, στον παρακάτω πίνακα καταγράφονται τα εξής στοιχεία:

Κατάταξη	Προορισμός	Διεθνείς αφίξεις τουριστών το 2019	Διεθνείς αφίξεις τουριστών το 2018
1	Γαλλία	-	89.4 εκ.
2	Ισπανία	83.7 εκ.	82.8 εκ.
3	Ιταλία	64.5 εκ.	61.6 εκ.
4	Τουρκία	51.2 εκ.	45.8 εκ.
5	Γερμανία	39.6 εκ.	38.9 εκ.
6	Ην. Βασίλειο	39.4 εκ.	38.7 εκ.
7	Αυστρία	31.9 εκ.	30.8 εκ.
8	Ελλάδα	31.3 εκ.	30.1 εκ.
9	Πορτογαλία	24.6 εκ.	22.8 εκ.
10	Ρωσία	24.4 εκ.	24.6 εκ.

Πίνακας 7: Top-10 προορισμών βάσει αφίξεων, 2018-2019, ΙΝΣΕΤΕ

Η απόφαση για υλοποίηση ταξιδιού των Γερμανών καθορίζεται από τις ημέρες άδειάς τους, τις αργίες και τις σχολικές διακοπές. Κατά κύριο λόγο δικαιούνται 30 μέρες άδειας τον χρόνο, ποσοστό, που ανέρχεται στο 62,9%, ενώ η περίοδος high season, δηλαδή Ιούλιο, Αύγουστο, είναι αυτή, που οι περισσότεροι επιθυμούν να ταξιδέψουν κυρίως σε προορισμούς, που ενδείκνυται ο «Ήλιος και Θάλασσα», όπως στη Μεσόγειο, στην Καραϊβική και στη Μέση Ανατολή.

Κατά την αξιολόγηση των πελατών της TUI, σχετικά με τον κλάδο φιλοξενίας, η Ελλάδα συγκατατάσσεται στις κορυφαίες ευρωπαϊκές προτιμήσεις των Γερμανών. Η ποιότητα του ξενοδοχειακού και της εστίασης κλάδων αφήνει ικανοποιημένους τους

Γερμανούς ταξιδιώτες, καθώς βελτίωση υπέστη και η ποιότητα των δωματίων. Αξιολογώντας, τη συνολική βαθμολόγηση των ξενοδοχείων στην Ελλάδα με κλίμακα από το 0 – 10, καταγράφηκε 8.70.

Επιπλέον, έρευνα της TUI που αφορούσε στο προφίλ των Γερμανών τουριστών προς την Ελλάδα, κατέδειξε, ότι τη χώρα επισκέπτονται:

Γράφημα 2: Προφίλ Γερμανών τουριστών²⁰

Αναλυτικότερα, το παραπάνω γράφημα καταδεικνύει σε ποσοστό το προφίλ των Γερμανών τουριστών με τα ζευγάρια να καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο, (50%). Ακολουθούν οι ταξιδιώτες, που διαθέτουν μεγαλύτερο εισόδημα με ποσοστό 49%. Η τρίτη θέση ανήκει στους τουρίστες πανεπιστημιακής μόρφωσης (43%) και η τέταρτη αφορά στις οικογένειες με παιδιά (40%). Όσον αφορά στην ηλικιακή κατηγορία, νούμερο ένα βρίσκεται η ομάδα των 40 – 49 ετών με ποσοστό 33%, έπεται η ομάδα των 50 – 59 ετών (27%) και στην τελευταία θέση βρίσκονται οι ηλικίες 30 – 39 ετών, καθώς καλύπτουν το 20%.

²⁰ <https://www.fpress.gr/oikonomia/story/51195/to-profil-toy-germanoy-toyrista-stin-ellada>

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τις κορυφαίες προτιμήσεις των Γερμανών τουριστών κατά το έτος 2017, όσον αφορά στις ευρωπαϊκές χώρες, με την Ισπανία να κατέχει την πρώτη θέση με ποσοστό 13,7%, εν αντιθέσει με τον προηγούμενο χρόνο (14,1%), καθώς καλύπτει το φάσμα, που ελκύει τους Γερμανούς ταξιδιώτες «Ήλιος και Θάλασσα», αλλά και λόγω κουλτούρας του πολιτισμού τους, εφόσον παρέχονται στο ινστιτούτο Θερβάντες μαθήματα εκμάθησης της ισπανικής γλώσσας, λογοτεχνίας, κινηματογράφου, γαστρονομίας. Δεύτερη θέση καταλαμβάνει η Ιταλία με ποσοστό 7,7%, εν συγκρίσει με το 2016, που κατείχε το 7,9%. Στη συνέχεια, ακολουθεί η Αυστρία με 3,9% σε σχέση με το 2016, που καταλάμβανε το 4,4%. Έπεται, η Κροατία κατέχοντας ίδιο ποσοστό και τις δύο χρονιές (2016 - 2017) και, τέλος, η Ελλάδα καλύπτει το 3,1%, έναντι του 2,8 της προηγούμενης χρονιάς.

Γράφημα 3: Προορισμοί Γερμανών τουριστών

Η Κροατία τα τελευταία χρόνια έχει παρουσιάσει μεγάλη ανάκαμψη (13,7%), η οποία οφείλεται στις χαμηλές τιμές της, σε αντίθεση με την Ελλάδα, που οι Γερμανοί δε βρίσκουν διαφορές ως προς τις δικές τους τιμές. Αυξητική τάση παρουσιάζουν οι εξής χώρες: Τουρκία (30%), Πορτογαλία (11,6%), Ιταλία (+10,6%) και Ισπανία (9,6%).

Ωστόσο, ελκυστικοί προορισμοί εκτός Ευρώπης για τους Γερμανούς τουρίστες αποτελούν η Καραϊβική (Κούβα και Άγιος Δομίνικος) και το Ντουμπαί, παρόλο που οι τιμές αυτών των χωρών δεν είναι τόσο ελκυστικές (περίπου 115€ ημερησίως).

Όσον αφορά τον τρόπο κράτησης των διακοπών τους, προτιμάται δια ζώσης σε κάποιο από τα 10.000 τουριστικά γραφεία, που διαθέτουν. Ωστόσο, το 2017 παρατηρείται αύξηση στις online κρατήσεις με ποσοστό 42,9%, ενώ το 62,9% πλοηγείται μέσω διαδικτύου για εύρεση εισιτηρίων, ταξιδιών και ξενοδοχείων. Σύμφωνα με τη γερμανική στατιστική υπηρεσία, το 80%, δηλαδή η πλειοψηφία των Γερμανών, στο στάδιο της αναζήτησης έχει ήδη κάνει κράτηση τον κύριο προορισμό των διακοπών τους, που πρόκειται να πραγματοποιηθεί, το 25% αρχίζει να συγκεντρώνει στοιχεία για το ταξίδι του ένα χρόνο πριν, ενώ το 19% έχει κατασταλάξει στον προορισμό του. Επιπλέον, ύστερα από τις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, υφίσταται 43% ποσοστό, που αντιπροσωπεύει αυτούς, οι οποίοι προγραμματίζουν το ταξίδι τους κι ένα άλλο ποσοστό, το οποίο αγγίζει τα 36%, έχει πραγματοποιήσει κρατήσεις. Επίσης, το 64,7% μισό χρόνο πριν την επίτευξη των διακοπών τους έχει επιλέξει, πού θα πάει, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των Γερμανών, δηλαδή το 80%, ένα τρίμηνο πριν έχει κατοχυρώσει τις διακοπές του. Τέλος, ένα πολύ μικρό ποσοστό υπό το 10%, χαρακτηρίζει τους Γερμανούς τουρίστες «τελευταίας στιγμής», οι οποίοι αποφασίζουν 1 ή 2 μήνες νωρίτερα από το ταξίδι, το μέρος, που επιθυμούν να αξιοποιήσουν.²¹

3.3 Νοοτροπία Γερμανών τουριστών

Κάθε χώρα και κάθε λαός διαθέτει τα δικά του χαρακτηριστικά, τις δικές του συνήθειες, τη δική του συμπεριφορά κι αυτό την καθιστά μυστήρια κι ενδιαφέρουσα. Όσον αφορά στην νοοτροπία των Γερμανών, για την προσέγγιση αυτών, χρειάζεται να υπάρχει συνέπεια και τυπικότητα, καθώς είναι «Άγγλοι» στα ραντεβού τους και αν υπάρχει καθυστέρηση, πολύ πιθανόν να θεωρηθεί και προσβολή. Αν υφίσταται αυτή η πιθανότητα, σαφώς και προτιμάται η ενημέρωση, συνοδευόμενη από έναν δικαιολογημένο λόγο. Το ίδιο συμβαίνει και με τα φανάρια. Αν υπάρξει πιθανότητα παραβίασης των φαναριών, ίσως υπάρξουν και οι ανάλογες επιπτώσεις, όπως πρόστιμο ή επίπληξη λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς. Η τυπικότητα αναφέρεται και στη ροή

²¹ <https://money-tourism.gr/apoklistiko-i-aktinografia-tis-germanikis-touristikis-agoras-me-tui-xekina-i-e-kountoura/>

του λόγου, καθώς διέπονται από λακωνικότητα. Επιπροσθέτως, στην ιδεολογία των Γερμανών υφίσταται και η οικολογία. Στους δρόμους διατίθενται τέσσερις ή πέντε κάδοι, οι οποίοι αναγράφουν το υλικό και το κάθε υλικό διαθέτει διαφορετικό χρώμα έτσι, ώστε να προορίζονται αντιστοίχως στους κάδους τα απορρίμματα. Οι κατηγορίες είναι: ανακυκλώσιμα, γυαλί, βιο-απορρίμματα κι όλα τα υπόλοιπα. Αν παραβιαστεί αυτός ο νόμος, και σε αυτήν την περίπτωση είναι πιθανό το πρόστιμο. Ενδιαφέρον προξενεί το γεγονός, ότι οι Γερμανοί αρέσκονται στον παραδοσιακό τρόπο συναλλαγής των χρημάτων τους, μιας και αποφεύγουν τις πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες και προτιμούν τις άμεσες συναλλαγές. Τα ATM δε προσφέρονται όλο το εικοσιτετράωρο, ενώ αν χρησιμοποιηθεί ιδιωτικό ATM καταστήματος, θα υπάρξει χρέωση. Σύμφωνα με την έρευνα Union Investment, το 2018 ο μέσος όρος εξόδων των Γερμανών έφτανε τα 1352 ευρώ για τις βασικές διακοπές τους. Ωστόσο δημιουργούνται ανακρίβειες, εφόσον ένας στους τρεις δεν υπερβαίνει τα 750 ευρώ, ένα ποσοστό 28% ξοδεύει περίπου μεταξύ 1.000 με 2.000 ευρώ, ενώ το 15% ξεπερνάει αυτό το ποσό.²² Βέβαια, οι Γερμανοί δε δρύνονται της ευκαιρίας για εξόρμηση μόνο μία φορά τον χρόνο, αλλά μέσα στη χρονιά επιλέγουν να κάνουν κι άλλες διακοπές, έστω και μικρότερες, από τις κύριες, που πρόκειται να πραγματοποιήσουν, ώστε να ξεφεύγουν από τη ρουτίνα και να χαλαρώνουν. Σύμφωνα με την εφημερίδα (FAZ) Frankfurter Allgemeine Zeitung, ένα νοικοκυριό στη Γερμανία κατέχει ως μέσο όρο 4.251 ευρώ, ενώ ένα στα τέσσερα νοικοκυριά έχει τη δυνατότητα να ξοδέψει περισσότερα από 5.000 ευρώ. Παρ' όλα αυτά, δεν παραλείπεται η αποταμίευση των 50 ευρώ τον μήνα, ώστε στις διακοπές τους να είναι άνετοι και φυσικά, αποφεύγουν να δανείζονται, για να τα διαθέσουν στις διακοπές τους. Ένα πολύ μικρό ποσοστό των 3% θα κατέφευγε σε δάνειο, ώστε να πραγματοποιήσει ένα ταξίδι. Επιπλέον, η Κυριακή για τους Γερμανούς είναι ημέρα αργίας, επομένως τα σούπερ μάρκετ παραμένουν κλειστά, εν αντιθέσει με πολλές χώρες, που υπάρχουν αρκετά εικοσιτετράωρα σούπερ μάρκετ και την Κυριακή διαθέσιμα. Επίσης, οι Γερμανοί χρησιμοποιούν το «du», για να αποκαλέσουν κάποιο οικείο, φιλικό, στενό τους πρόσωπο ή με το μικρό του όνομα, ενώ για ευγένεια ή επισημότητα χρησιμοποιείται το «Sie», όπως και το «Herr» και «Frau». Τέλος, στην νοοτροπία των Γερμανών υφίσταται και ο γυμνισμός ανεξαρτήτως ηλικίας, ενώ η παρουσία της σήμανσης FKK δεν παραλείπεται.²³

²² <https://www.union-investment.de/startseite>

²³ <https://gre.agromassidayu.com/mentalitet-nemcevn-osobennosti-nemeckaya-kultura-harakteristika-nemeckogo-naroda-page-469542>

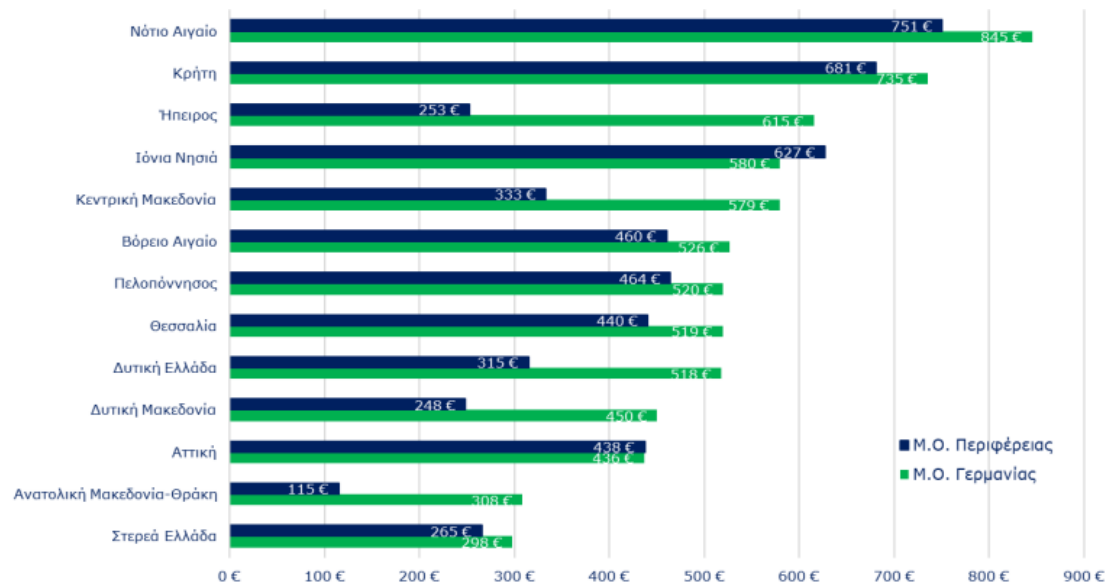
3.4 Αφίξεις Γερμανών τουριστών

Σύμφωνα με στοιχεία της τράπεζας της Ελλάδος, παρακάτω αναγράφονται οι μηνιαίες αφίξεις των Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα από το 2010 έως το 2019, καθώς και το σύνολο των αφίξεων των τουριστών της Γερμανίας της εκάστοτε χρονιάς. Συμπερασματικά, διαπιστώνεται, ότι μεγαλύτερη κίνηση των Γερμανών πραγματοποιείται το 2018, υπολογίζοντας 4.381.448 εκατομμύρια Γερμανούς, ενώ μικρότερη κίνηση αυτών εκτιμάται το 2010 με 2.038.870 τουρίστες.

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
40.267	29.432	26.758	29.875	34.061	44.172	37.970	50.541	61.532	67.695
31.459	26.179	22.863	21.002	19.094	25.309	31.595	47.464	46.525	39.918
36.035	31.093	30.084	32.046	28.735	41.848	47.913	56.627	88.130	69.820
51.226	58.240	71.737	64.423	87.336	91.500	60.246	91.819	140.816	107.018
210.577	183.795	146.168	252.013	206.786	266.196	311.777	344.946	551.432	476.708
292.013	333.215	318.975	301.069	337.811	412.475	398.774	456.974	567.847	590.999
316.825	395.791	364.498	331.797	331.351	410.401	451.072	513.627	676.575	588.792
328.886	423.268	408.114	396.299	447.730	536.915	683.586	737.890	773.286	718.156
347.511	387.202	380.011	461.896	532.639	558.146	512.861	615.172	740.359	653.140
317.554	314.187	273.820	307.446	364.985	345.910	503.803	663.715	611.983	595.085
41.911	29.147	41.912	48.619	43.467	47.207	59.970	89.386	84.777	72.000
24.608	28.931	23.847	21.060	25.233	30.270	39.168	37.789	38.186	46.955
2.038.870	2.240.480	2.108.787	2.267.545	2.459.228	2.810.349	3.138.735	3.705.950	4.381.448	4.026.286

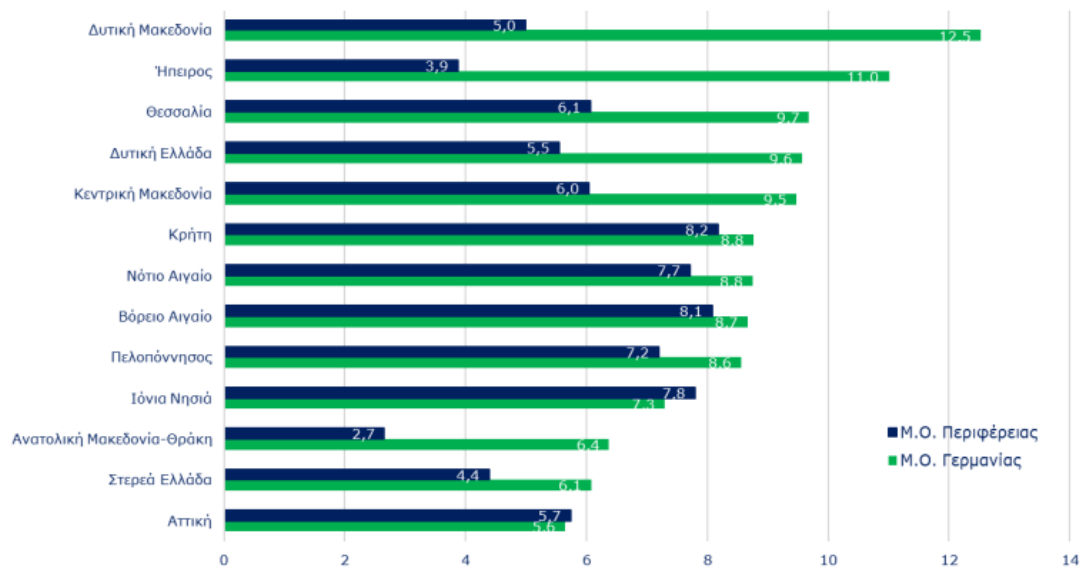
Πίνακας 8: Αφίξεις Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2010-2019, ΙΝΣΕΤΕ

Όσον αφορά τη δαπάνη ανά επίσκεψη των Γερμανών αυτή ήταν στα 667€ το 2019 και παρουσίασε αύξηση κατά 8,7% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Όπως φαίνεται και στο παρακάτω γράφημα η μεγαλύτερη σημειώθηκε στο Νότιο Αιγαίο στα 845€ και η μικρότερη στη Στερεά Ελλάδα στα 298€.

Γράφημα 4: Δαπάνη ανά επίσκεψη Γερμανών στην Ελλάδα, 2019²⁴

Η μέση διάρκεια παραμονής τους μειώθηκε το 2019 σε σχέση με το 2018 κατά 4,7%. Συγκεκριμένα ο μέσος όρος τους ήταν οι 8,4 μέρες. Οι περισσότερες μέρες παραμονής καταγράφηκαν στη Δυτική Μακεδονία και οι λιγότερες στην Αττική.

Γράφημα 5: Μέση διάρκεια παραμονής Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2019, INΣΕΤΕ

3.5 Διείσδυση Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα

Ο βαθμός διείσδυσης εκτιμάται με δύο τρόπους:

Ένας τρόπος είναι η διαίρεση των αφίξεων των Γερμανών τουριστών με τον συνολικό πληθυσμό της χώρας και βρίσκοντας το αποτέλεσμα αυτής της πράξης, γίνεται ο πολλαπλασιασμός αυτού με το 1.000.

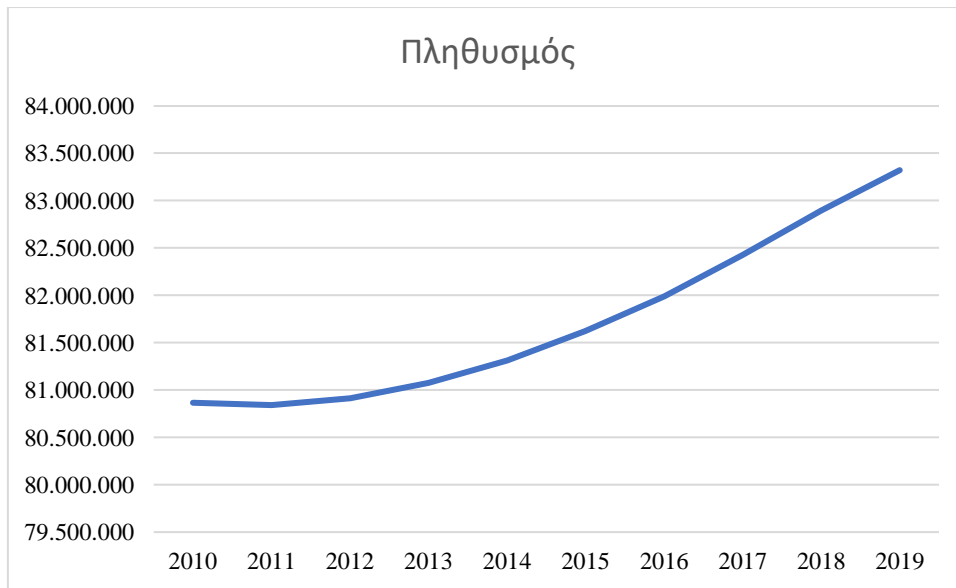
Επιλέγοντας τον δεύτερο τρόπο εκτίμησης του penetration, πολλαπλασιάζονται οι αφίξεις των τουριστών της Γερμανίας με το 1.000 και, στη συνέχεια, έχοντας βρει το αποτέλεσμα της πράξης, θα διαιρεθεί αυτό με τον συνολικό πληθυσμό της εκάστοτε χώρας.

Στον παρακάτω πίνακα αναρτώνται το σύνολο των αφίξεων των Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα από το 2010 μέχρι το 2019 και ο συνολικός πληθυσμός της χώρας στα πλαίσια των προαναφερθέντων ετών, καθώς και το ποσοστό εισερχόμενου τουρισμού ανά 1.000 κατοίκους των συγκεκριμένων χρονικών περιόδων, που επισημάνθηκαν προηγουμένως. Εν κατακλείδι, το μικρότερο ποσοστό διείσδυσης παρατηρείται το 2010 κατέχοντας ποσοστό 25,213%, ενώ το μεγαλύτερο το 2018 με ποσοστό 52,856%.

Έτος	Αφίξεις	Πληθυσμός	Διείσδυση %
2010	2.038.870	80.863.181	25,213
2011	2.240.480	80.841.433	27,714
2012	2.108.787	80.914.449	26,061
2013	2.267.545	81.074.330	27,968
2014	2.459.228	81.313.506	30,243
2015	2.810.349	81.620.276	34,431
2016	3.138.735	81.991.701	38,281
2017	3.705.950	82.427.999	44,959
2018	4.381.448	82.893.326	52,856
2019	4.026.286	83.322.343	48,321

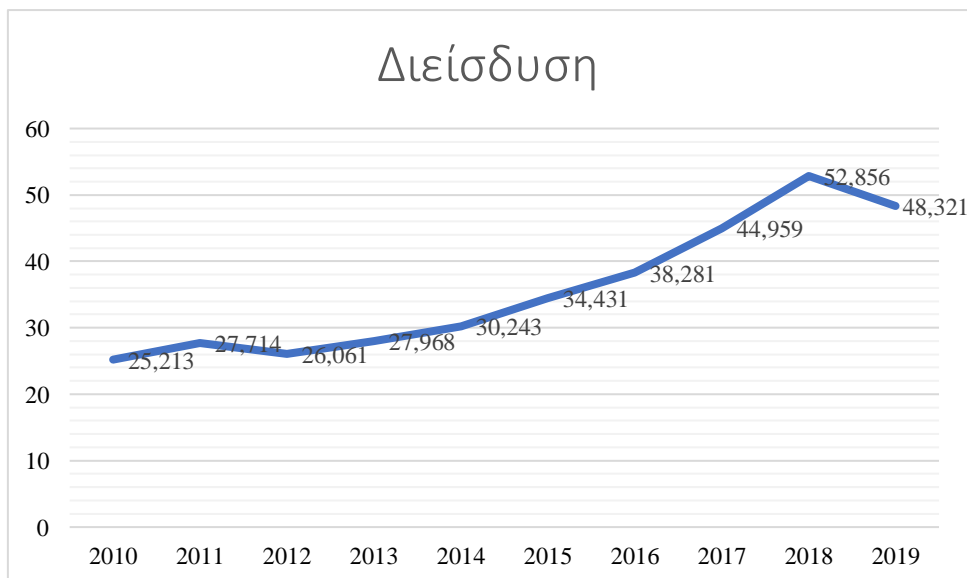
Πίνακας 9: Διείσδυση Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2010-2019

Στη συνέχεια, εξετάζεται ο πληθυσμός των Γερμανών τουριστών προς την Ελλάδα και με τη μορφή γραφήματος, όπου παρατηρείται συνεχώς αυξανόμενη τάση από το 2010 μέχρι το 2019 με μεγαλύτερη ακμή το 2018, αγγίζοντας τα 4.381.488 εκατομμύρια τουρίστες.

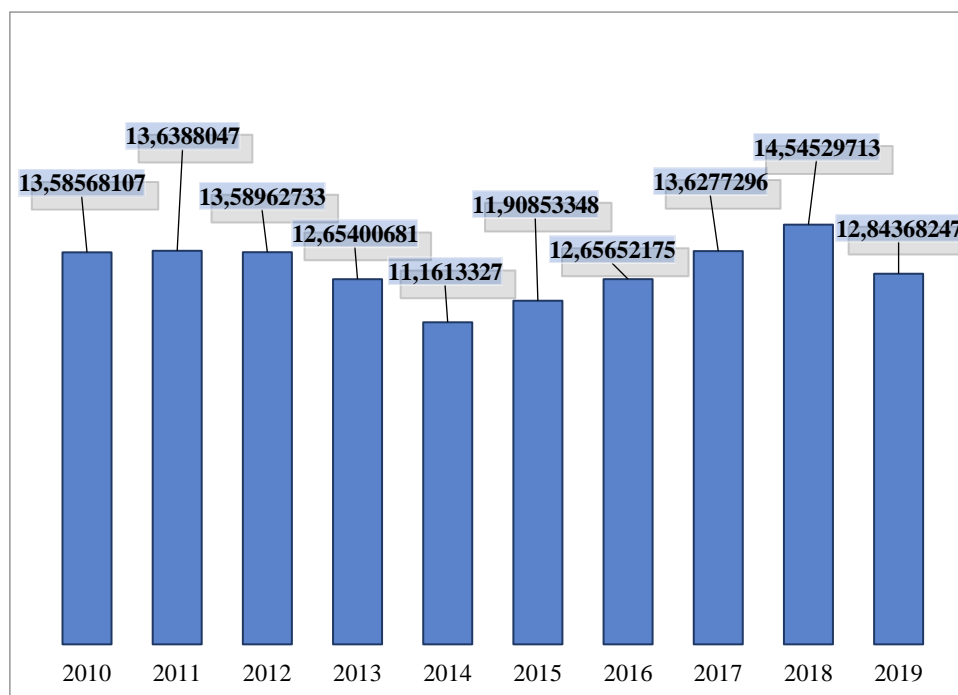
Γράφημα 7: Πληθυσμός Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2010-2019

Όσον αφορά το ποσοστό εισερχόμενου τουρισμού, αποδεικνύεται, επίσης, και στο γράφημα, που ακολουθεί, διακρίνοντας ανοδική πορεία, όπως ακολουθεί το γράφημα με τη μεγαλύτερη να υφίσταται το 2018 με ποσοστό 52,9%, ενώ μικρότερη το 2010 με 25,2%.

Γράφημα 8: Διείσδυση Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα, 2010-2019

Το παρακάτω γράφημα αποτυπώνει το ποσοστό των αφίξεων επί τοις εκατό στα χρονικά πλαίσια του 2010 – 2019, το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, απορρέει από τη διαίρεση του εισερχόμενου τουρισμού της Γερμανίας στην Ελλάδα προς το σύνολο των αφίξεων όλων των χωρών στην Ελλάδα. Όπως παρατηρείται, μικρότερο ποσοστό εκτιμάται κατά το έτος 2014, κατέχοντας 11,16%, ενώ μεγαλύτερη αύξηση υφίσταται το 2018 με ποσοστό 14,55%.

Γράφημα 9: Αφίξεις Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα επί τις εκατό, 2010-2019

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΛΛΗΝΟ-ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

4.1 Διμερείς σχέσεις Ελλάδας-Γερμανίας

Η αρχή των σχέσεων των δύο χωρών ξεκινά τον 19^ο αιώνα, από τον Μεσαίωνα και τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Μετά την ανεξαρτησία της Ελλάδας, πρώτος βασιλιάς υπήρξε ο Όθων Α΄, γερμανικής καταγωγής. Έτσι, δικαιολογείται η ύπαρξη πολλών Γερμανών στη νεοσύστατη χώρα. Όσον αφορά στους Παγκόσμιους Πολέμους, οι δύο αυτές χώρες ήταν ενάντιες, ενώ κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου υπήρξε ξεκάθαρη προσπάθεια κυριαρχίας της Ελλάδας από τους Γερμανούς. Οι ζημίες και τα αναγκαστικά δάνεια, που προκλήθηκαν από την Περίοδο της γερμανικής Κατοχής, παραμένουν άλυτα και μυστήρια ζητήματα, τα οποία μπορούν να ψυχράνουν τις διμερείς σχέσεις των δύο χωρών. Παρ' όλα αυτά, το επίπεδο των σχέσεων τους, από το 1950 – 2010 είναι πάρα πολύ καλό κι αυτό διαπιστώνεται από τον τουριστικό παράγοντα, καθώς τις δεκαετίες του 1970, 1980, 1990 και 2000 ο νούμερο ένα τουριστικός προορισμός των Γερμανών ήταν η Ελλάδα. Ένας ακόμα παράγοντας, που μαρτυρεί τις πολύ καλές σχέσεις της Ελλάδας με την Γερμανία, είναι η επιλογή πρώτου προορισμού στο εξωτερικό των Ελλήνων για μετανάστευση στη Γερμανία, ειδικά τις δεκαετίες του 1950 και 1960. Η στήριξη της Ελλάδας προς την Γερμανία αποδείχθηκε το 1980, στην επανένωση της δεύτερης. Ωστόσο, η κρίση της Ευρωζώνης δυσχέρανε τις δύο χώρες, αλλά η προθυμία και συνεργασία τους σε διάφορους τομείς υπό το πρίσμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν ορατές κι επιτυχείς.

Η Πρεσβεία της Ελλάδας βρίσκεται στο Βερολίνο, ενώ Γενικά Προξενεία διατίθενται στο Αμβούργο, το Ανόβερο, την Κολωνία, τη Λειψία, το Μόναχο, το Ντίσελντορφ, τη Στουτγάρδη και την Φρανκφούρτη. Η Πρεσβεία της Γερμανίας τοποθετείται στην Αθήνα, ενώ το Γενικό της Προξενείο στη Θεσσαλονίκη. Η Ελληνική Δημοκρατία εκπροσωπείται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας από την Ελληνική Πρεσβεία στο Βερολίνο. Εκτός, όμως, της Πρεσβείας, εν ενεργεία βρίσκονται πέντε Γενικά Προξενεία στη Γερμανία και συγκεκριμένα: στο Αμβούργο, το Μόναχο, το Ντίσελντορφ, τη Στουτγάρδη και την Φρανκφούρτη, όπως και το Προξενικό Γραφείο της Πρεσβείας Βερολίνου.

Και οι δύο χώρες αποτελούν μέλη του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, του NATO, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης, με αποτέλεσμα οι σχέσεις τους να βρίσκονται σε πολύ καλό επίπεδο. Ενέργειες, οι οποίες έχουν συντελέσει στο συνεργάσιμο και φιλικό περιβάλλον μεταξύ των δύο χωρών είναι: η ελληνογερμανική κοινοβουλευτική ομάδα φιλίας στο γερμανικό Κοινοβούλιο και η ελληνογερμανική ομαδικότητα, που οφείλεται στην Ελληνογερμανική εταιρική σχέση και την Πρωτοβουλία της Ελληνογερμανικής Συνέλευσης.

Διμερείς συνθήκες, που διεκπεραιώθηκαν πριν την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι:

- Η διμερής πολιτιστική συμφωνία, 17 Μαΐου 1956
- Η συνθήκη κατοικίας και ναυτιλίας, 2 Σεπτεμβρίου 1961, και
- Η συμφωνία για την αποφυγή διπλής φορολογίας, 18 Απριλίου 1966

Πιο πολλές συμφωνίες κι επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάποιες από αυτές είναι:

- Απρίλιος 2000: επίσκεψη του προέδρου της Γερμανίας Γιόχανες Ράου
- 22 Ιανουαρίου 2004: επίσκεψη του Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών Γιώργος Α. Παπανδρέου
- 3 Δεκεμβρίου 2004: επίσκεψη του Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών Πέτρος Μολυβιάτης
- 15-16 Φεβρουαρίου 2006: επίσκεψη του πρωθυπουργού της Ελλάδας Κώστας Καραμανλής και Ελληνίδα Υπουργός Εξωτερικών Ντόρα Μπακογιάννη
- 23 Ιουνίου 2006: επίσκεψη του Γερμανού Υπουργού Εξωτερικών Φρανκ-Βάλτερ Σταϊνμάρ
- 18-22 Σεπτεμβρίου 2006: επίσκεψη του προέδρου της Ελλάδας Κάρολος Παπούλιας
- 20 Ιουλίου 2007: επίσκεψη της καγκελαρίου της Γερμανίας Ανγκελα Μέρκελ²⁵

²⁵ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%BF-%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82_%CF%83%CF%87%CE%AD%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82

4.2 Πολιτιστικές και μορφωτικές σχέσεις

Κατά τη Βασιλεία του Όθωνα του οίκου Wittelsbach (1835-1863) την Ελλάδα επισκέφτηκαν πολλοί Γερμανοί επιστήμονες ή της δημόσιας διοίκησης, καθώς και Γερμανοί αρχαιολόγοι και μηχανικοί, δημιουργώντας γερές βάσεις και ξεπερνώντας τα των δύο παγκοσμίων πολέμων.

Στενοί δεσμοί, που φανερώνουν τις σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Γερμανίας είναι: το ινστιτούτο Goethe στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, τα κέντρα Goethe στην Πάτρα και τα Χανιά της Κρήτης, το παράρτημα του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου, το οποίο ιδρύθηκε το 1874 στην Αθήνα, υλοποιώντας ανασκαφές στην Ελλάδα και, πιο συγκεκριμένα, στην Ολυμπία, στη νεκρόπολη του Κεραμεικού και τη Σάμο, η Γερμανική Σχολή Αθηνών και η Γερμανική Σχολή Θεσσαλονίκης, οι οποίες από τη δεκαετία του '70 επιτρέπουν την αποστολή Λεκτόρων Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών (DAAD), το γραφείο πληροφόρησης της (DAAD) για Έλληνες φοιτητές κι επιστήμονες, που ενδιαφέρονται σπουδάσουν ή να ερευνήσουν στη Γερμανία.

Υποτροφίες από την DAAD έχουν δοθεί σε περισσότερους από 2.773 Έλληνες φοιτητές κι επιστήμονες, καθώς 336 Έλληνες επιστήμονες από το Ίδρυμα Alexander-von-Humboldt. Στο δίκτυο αδελφοποιημένων σχολείων (PASCH) εμπεριέχονται 16 σχολεία στην Ελλάδα, τα οποία ενισχύονται από το ινστιτούτο Goethe και την Κεντρική Υπηρεσία Σχολείων στην Αλλοδαπή (ZfA). Τέλος, η ζήτηση για εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας στην Ελλάδα είναι μεγάλη.

4.3 Αποδημίες Ελλάδας-Γερμανίας

Γεγονός, το οποίο αποκαλύπτει τη σύνδεση Ελλάδας και Γερμανίας αποτελεί ο απόδημος ελληνισμός στη Γερμανία, ο οποίος ανέρχεται περίπου στους 340.000. Στα Ομόσπονδα Κράτη της Βαυαρίας, Βάδης-Βυρτεμβέργης και Βόρειας Ρηνανίας-Βεσφαλίας παρατηρείται έντονο ελληνικό στοιχείο, ενώ η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων, είτε γερμανικών, είτε αμιγώς

ελληνικών σχολείων στη χώρα. Επιπλέον, στο Βερολίνο υφίστανται δύο κρατικά δίγλωσσα Ευρωπαϊκά Σχολεία. Η Ελληνορθόδοξη Εκκλησία τιμά ιδιαίτερος τη Γερμανία, ενώ ο Μητροπολίτης της Γερμανίας είναι άτομο σημαντικής υπόστασης με εξουσία, εν αντιθέσει της εξουσίας του κράτους και της κυβέρνησης. Επιπλέον, κατά τη δικτατορία, εξορίστηκαν στη Γερμανία σπουδαίοι πολιτικοί, οι οποίοι, είτε πέρασαν πολλά χρόνια της ζωής τους εκεί, είτε σπούδασαν. Γύρω στους 200.000 Έλληνες σπούδασαν στη Γερμανία, ενώ 40.000 ολοκλήρωσαν την εκπαίδευσή τους. Λόγω αυτού, λοιπόν, μαρτυρείται, ότι ένας στους δέκα Έλληνες διένυσε μια περίοδο της ζωής του στη Γερμανία.

Η στάση της Γερμανίας απέναντι στην Ελλάδα είναι αρκετά αισιόδοξη, καθώς θεωρεί ότι υπάρχουν λύσεις για τα διάφορα ανοιχτά ζητήματα ή βαρυσήμαντα θέματα, όπως είναι η συνεργασία στο εύρος της Μεσογείου, ιδιαίτερος της νοτιοανατολικής και της Εγγύς.

4.4 Εμπορικές σχέσεις Ελλάδας-Γερμανίας

Οι διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδας – Γερμανίας ανέκαθεν υπήρξαν πολύ ισχυρές. Στην κορυφή των καλύτερων συνεργατών του εμπορίου βρίσκεται η Γερμανία. Ο παρακάτω πίνακας καταδεικνύει την πορεία των εμπορικών συναλλαγών Ελλάδας – Γερμανίας σε ευρώ των ετών 2015-2019 βάσει στοιχείων της EUROSTAT/ΕΛΣΤΑΤ:

	2015	2016	2017	2018	2019
Εξαγωγές	1887503073	1959473835	2055969920	2142911403	2294683991
Εισαγωγές	4694288569	4905451514	5278175860	5807875651	6164391436
Όγκος εμπορίου	6581791642	6864925349	7334145780	7950787054	8459075427
Εμπορικό ισοζύγιο	- 2806785496	- 2945977679	- 3222205940	- 3664964248	- 3869707445

Πίνακας 10: Εμπορικές συναλλαγές Ελλάδας-Γερμανίας, 2015-2019, ΕΛ.ΣΤΑΤ

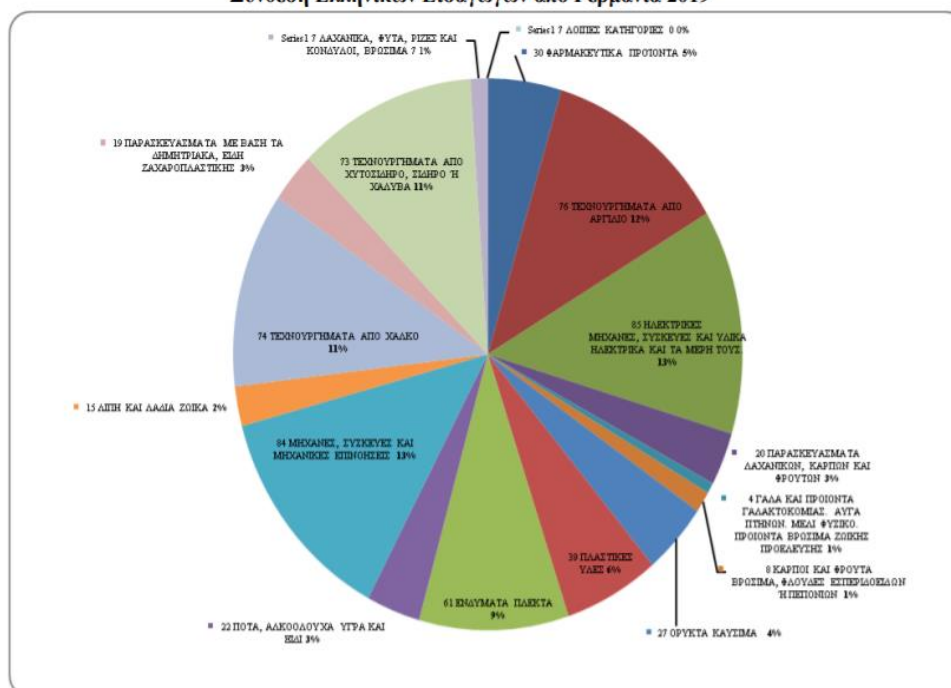
Συμπερασματικά, παρατηρήθηκε άνοδος κατά 7,1% στις εξαγωγές των ελληνικών προϊόντων προς τη Γερμανία το 2019, έχοντας αγγίξει τα 2,294 δις. € εν συγκρίσει με τα 2,142 δις. € το 2018, ενώ το 2017 τα 2.055 δις. €. Άνοδος κατά 6,1% σημειώθηκε και στις εισαγωγές ελληνικών προϊόντων από τη Γερμανία και συγκεκριμένα, το 2019 εκτιμήθηκαν 6,164 δις. €, συγκριτικά με τα 5,807 δις. € το 2018 και 5,278 δις. € το 2017.

Αύξηση καταγράφηκε κατά 6,4% το 2019 και στον όγκο διμερούς εμπορίου, ο οποίος υπολογίστηκε στα 8,459 δις. €, αντί τα 7.950 δις. € το 2018 και το 2017 τα 7,334 δις. €. Επιπλέον, αύξηση παρουσιάστηκε το 2019 και στο εμπορικό ισοζύγιο κατά της Ελλάδας με ποσοστό 5,6%, το οποίο ανήλθε στα 3,869 δις. €, σε αντίθεση με το 2018, που εκτιμήθηκε 3,664 δις. € και το 2017 στα 3,222 δις. €.

Τέλος, η αύξηση είναι εμφανής το 2019 σε σχέση με το 2018, όσον αφορά το σύνολο των εισαγωγών από τις εξαγωγές. Πιο συγκεκριμένα, από 36,9% σε 37,2%. Σχετικά με τις εξαγωγές της Ελλάδας, η Γερμανία διαθέτει το δεύτερο μεγαλύτερο μερίδιο στο συνολικό εμπόριο της χώρας με ποσοστό 9,5% και 6,8% , ενώ στην πρώτη θέση βρίσκεται η Ιταλία με ποσοστό 9,5% και 10,9%. Στις εισαγωγές της Ελλάδας κατέχει την πρώτη θέση με ποσοστό 11,4% και έπεται η Ιταλία με 8,7%.²⁶

²⁶ http://www.pcci.gr/evepimages/EmpNL3221_2020_F2667.pdf

Σύνθεση Ελληνικών Εισαγωγών από Γερμανία 2019

Γράφημα 10: Ελληνικές εισαγωγές από Γερμανία, 2019, pcci

Το 2019 το προϊόν το οποίο κατείχε την πρώτη θέση στις εξαγωγές της Ελλάδας προς την Γερμανία ήταν τα φάρμακα, στα οποία σημειώθηκε αύξηση σε σχέση με το 2018 κατά 37,8%, ποσό, που ανήλθε στα 300,9 εκατομμύρια ευρώ, αντί των 218,3 εκατομμύρια το 2018. Όσον αφορά τις ελληνικές εξαγωγές φαρμάκων, οι Γερμανοί ήλθαν δεύτεροι στην κατάταξη, έχοντας απασχολήσει 15.5%.

Οι εξαγωγές ελληνικών προϊόντων αλουμινίου σήμαναν 220,7 εκατομμύρια ευρώ το 2019, έχοντας παρουσιάσει μείωση κατά 5,6% συγκριτικά με το 2018 κι έχοντας απασχολήσει το 12,9% των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων αλουμινίου.

Στην τρίτη κατάταξη των βασικότερων ελληνικών εξαγωγών προϊόντων προς τη Γερμανία βρίσκονται οι μηχανές, συσκευές και υλικά ηλεκτρικά και μέρη αυτών, οι οποίες κατέγραψαν άνοδο κατά 27% το 2019 με ποσοστό 203,2 εκατομμύρια ευρώ, αντί των 159,9 ευρώ την προηγούμενη χρονιά. Στη συγκεκριμένη κατηγορία των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων προηγούταν η Γερμανία με απορρόφηση 17, 6%.

Στη συνέχεια, επήλθαν οι ελληνικές εξαγωγές των παρασκευασμάτων λαχανικών, φρούτων και καρπών, έχοντας σημάνει άνοδο κατά 7% και έχοντας αγγίξει τα 160,5 εκατομμύρια ευρώ συγκριτικά με τον προηγούμενο χρόνο. Η Γερμανία έχει απασχολήσει το 14,8% αυτών των ελληνικών εξαγωγών.

Σειρά είχαν προς τη Γερμανία οι ελληνικές εξαγωγές γαλακτοκομικών προϊόντων, ιδιαίτερα της φέτας, όπου το 2019 άγγιξαν τα 159,3 εκατομμύρια ευρώ, περίπου όπως το προηγούμενο έτος, κατέχοντας την πέμπτη θέση. Η Γερμανία διέθετε σταθερά την πρώτη θέση σε αυτήν την κατηγορία ελληνικών εξαγωγών προϊόντων με μερίδιο, το οποίο εκτιμήθηκε σε 22,7% το 2019.

Αυξητική τάση παρουσίασαν κατά 3,2% συγκριτικά με την προηγούμενη χρονιά και οι ελληνικές εξαγωγές φρούτων προς τη Γερμανία το 2019, οι οποίες εκτιμήθηκαν σε 147,6 εκατομμύρια ευρώ με την Γερμανία να έχει απασχολήσει κατά 15,1%, δηλαδή το μεγαλύτερο μέρος ελληνικών εξαγωγών φρούτων.

Μία κατηγορία των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων, η οποία έχει εμφανίσει ασταθείς τάσεις, είναι τα πετρελαιοειδή, τα οποία το 2019 παρουσίασαν μείωση κατά 9,2%, έχοντας αγγίξει τα 98,3 εκατομμύρια ευρώ. Η Γερμανία κατέστη στην εικοστή πέμπτη θέση στην κατηγορία των συγκεκριμένων ελληνικών προϊόντων με 0,9% ποσοστό.

Τα πλαστικά προϊόντα ελληνικών εξαγωγών προς τη Γερμανία το 2019 σημείωσαν μείωση εν συγκρίσει με το 2018. Συγκεκριμένα, το 2018 στα 82,5 εκατομμύρια ευρώ, ενώ το 2019 στα 79,3 εκατομμύρια ευρώ, καθιστώντας τη Γερμανία πέμπτη στην κατάταξη ελληνικών εξαγωγών προϊόντων της κατηγορίας.

Επιπλέον, παρατηρήθηκε κάθοδος και ως προς τις εξαγωγές ελληνικών ενδυμάτων, έχοντας εκτιμηθεί 76,9% εκατομμύρια ευρώ και έχοντας αφήσει στίγμα η Γερμανία σημαντικό μερίδιο, δηλαδή 13%.

Όσον αφορά τις εξαγωγές ελληνικών ποτών και, ιδιαίτερα ούζου, σημειώθηκαν 71,5 εκατομμύρια ευρώ, καταδεικνύοντας τη βαρύτητα, που έχει δοθεί προς τη Γερμανία, εφόσον διαχρονικά έχει απασχολήσει το μεγαλύτερο μέρος της συγκεκριμένης κατηγορίας εξαγωγών ελληνικών προϊόντων και το 2019 ανήλθε σε ποσοστό 27,8%.

Στην εντέκατη θέση κατατάχθηκαν οι μηχανές και οι συσκευές, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 32,1% μέσα σε μία χρονιά. Το 2018 έφταναν τα 49,8 εκατομμύρια ευρώ, ενώ το 2019 τα 65,8 εκατομμύρια ευρώ, έχοντας απορρόφηση η Γερμανία 3,7% και καθιστώντας την κατηγορία αυτή ως έβδομη πιο σημαντική.

Άνοδος κατά 3,6% επισημάνθηκε στις ελληνικές εξαγωγές ελαιόλαδου στη Γερμανία, έχοντας αγγίξει τα 57 εκατομμύρια ευρώ το 2019. Δεύτερη σε κατάταξη προτίμησης βρέθηκε η Ελλάδα με μερίδιο, που απορρόφησε η Γερμανία κατά 12,9%, έναντι της Ιταλίας, η οποία κατείχε την πρώτη θέση με μερίδιο 35,4%.

Σχεδόν ίδια παρέμεινε η αξία των ελληνικών εξαγωγών τεχνουργημάτων χαλκού από το 2018 στο 2019, δηλαδή στα 53,3 εκατομμύρια ευρώ με απορρόφηση της Γερμανίας κατά 8,3%.

Οι ελληνικές εξαγωγές παρασκευασμάτων βάσει δημητριακών υπέδειξαν μείωση κατά 4,7% με αξία 49,8 εκατομμύρια ευρώ. Σταθερά πρώτη διατηρούσε τη θέση της η Γερμανία σε αυτήν την κατηγορία ελληνικών εξαγωγών, έχοντας 16,9% μερίδιο.

Επιπροσθέτως, μείωση καταγράφηκε και στην κατηγορία ελληνικών εξαγωγών τεχνουργημάτων από Χυτοσίδηρο, Σίδηρο ή Χάλυβα με αξία 47,9 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή 8,7%.

Μία από τις σημαντικότερες εξαγωγές ελληνικών προϊόντων αποτελούν τα νωπά λαχανικά, όπου παρουσίασαν μείωση το 2019 στα 39,9 εκατομμύρια ευρώ. Παρ' όλα αυτά, η Γερμανία εξακολουθούσε να είναι νούμερο ένα στις εξαγωγές ελληνικών νωπών λαχανικών, κατέχοντας 22,6% μερίδιο.

Τέλος, παρατηρήθηκε αύξηση στις λοιπές κατηγορίες ελληνικών εξαγωγών στη Γερμανία κατά 10,4%, καταλαμβάνοντας το 20,1% επί του συνόλου.²⁷

Στη συνέχεια παρουσιάζεται το διμερές εμπόριο της Ελλάδας με τα επιμέρους κρατίδια της Γερμανίας για το 2018. Είναι εμφανές στον παρακάτω πίνακα πως το μεγαλύτερο μέρος του εμπορίου γίνεται με αυτά της Βόρειας Ρηνανίας, της Βεστφαλίας και της Βαυαρίας. Εκεί διαμένουν και οι περισσότεροι Έλληνες.

²⁷ http://www.pcci.gr/evpimages/EmpNL3221_2020_F2667.pdf

Ομοσπονδιακό κρατίδιο	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Όγκος εμπορίου	Εμπορικό ισοζύγιο
Ρηνανία-Βεστφαλία	913,954	390,424	1,304,378	523,530
Βάδη-Βυρτεμβέργη	690,942	349,502	1,040,444	341,440
Βαυαρία	540,729	450,797	991,526	89,932
Κάτω Σαξονία	509,187	89,809	598,996	419,378
Παλατινάτο	404,773	126,333	531,106	278,440
Έσση	230,403	121,001	351,404	109,402
Αμβούργο	97,938	109,594	207,532	-11,656
Σλέσβιχ-Χολστάϊν	129,815	42,157	171,972	87,658
Σαξονία-Ανχάλτη	73,810	65,581	139,391	8,229
Σαξονία	95,811	42,748	138,559	53,063
Βρέμη	103,327	29,737	133,064	73,590
Σααρλάνδη	74,258	50,945	125,203	23,313
Βρανδεμβούργο	89,624	15,301	104,925	74,323
Βερολίνο	42,326	23,743	66,069	18,583
Μεκλεμβούργο-Δυτική Πομμερανία	43,269	15,738	59,007	27,531
Θουριγγία	36,899	16,878	53,777	20,021

Πίνακας 11: Διμερές εμπόριο Ελλάδας-Ομοσπονδιακών κρατιδίων Γερμανίας, 2018²⁸

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΟΝΟΣΕΙΡΩΝ- ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

5.1 Χρονοσειρές

Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει ανάλυση των χρονοσειρών και θα παρουσιαστεί το κατάλληλο μοντέλο προκειμένου να γίνει η πρόβλεψη των Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα για το διάστημα του Γενάρη 2020 μέχρι και το Δεκέμβρη του 2020. Το πρόγραμμα που χρησιμοποιήθηκε ήταν το Statgraphics και τα δεδομένα αντλήθηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος μέσω του ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Αρχικά να διευκρινιστεί πως ως χρονοσειρά ορίζεται η σειρά των τιμών που λαμβάνει μια μεταβλητή σε διαδοχικές χρονικές περιόδους. Οι σκοποί της είναι πρώτον να περιγραφθεί η μέχρι τώρα διαχρονική της εξέλιξη και δεύτερον να προβλεφθεί η μελλοντική συμπεριφορά της. Τα χαρακτηριστικά της είναι:

- ✓ Η γραμμικότητα ή μη του συστήματος
- ✓ Η κυκλική επαναλαμβανόμενη δομή σε διαδοχικά χρονικά πλαίσια
- ✓ Η περιοδικότητα ή η στασιμότητα

Ακόμα, οι συνιστώσες, δηλαδή τα χαρακτηριστικά που εμφανίζουν οι τιμές της χρονοσειράς είναι:

- ✓ Η τάση που μπορεί να είναι ανοδική, καθοδική ή σύνθετη.
- ✓ Η κυκλικότητα όπου όταν δεν υπάρχει σημαίνει πως δεν επαναλαμβάνεται, πράγμα πολύ σπάνιο.
- ✓ Η αφαίρεση της εποχικότητας κάνει ευκολότερη τη σύγκριση τιμών σε κάποια χρονοσειρά.
- ✓ Ο άρρυθμος παράγοντας μιας και υπάρχουν πάντα σφάλματα στις τιμές της.

Εκτός από τα παραπάνω μπορεί να επηρεαστεί μια χρονοσειρά και από άλλους παράγοντες όπως είναι μια φυσική καταστροφή ή πόλεμος, να μετακινηθούν αργίες και γιορτές όπως το Πάσχα, ο αριθμός ημερών αργίας κατά μήνα και ο αριθμός ημερών κατά μήνα (Σφακιανάκης, 2019).

4.2 Μοντέλα προβλέψεων – ανάλυση μεθοδολογίας

Οι μέθοδοι πρόβλεψης κάνουν χρήση ιστορικών δεδομένων για να μπορέσει να επιτευχθεί η καλύτερη κατανόηση μιας δομής. Όσον αφορά τις ποσοτικές μεθόδους, γίνεται διαχωρισμός τους σε δυο κατηγορίες. Η πρώτη είναι οι τεχνικές πρόβλεψης που στηρίζονται σε χρονοσειρές και στη δεύτερη ανήκουν αυτές που στηρίζονται στα αιτιώδη μοντέλα.

Στην εργασία αυτή, η τεχνική πρόβλεψης βασίστηκε σε αυτή που στηρίζεται σε χρονοσειρές, δηλαδή έχει πραγματοποιηθεί ανάλυση ακολουθιών δεδομένων, που ουσιαστικά πρόκειται για παρατηρήσεις πάνω σε κάποια τυχαία μεταβλητή, οι οποίες έχουν ληφθεί σε ίσες και διαχρονικές στιγμές. Παρ' όλα αυτά, υπάρχει ένα μειονέκτημα το οποίο είναι πως οι προβλέψεις δόθηκαν ανεξάρτητα από τις μεταβολές του περιβάλλοντος.

Για να γίνει λήψη των προβλέψεων θα πρέπει να γίνει αναγνώριση του υπαινισσόμενου σχήματος συμπεριφοράς και να προβληθεί στο μέλλον, αλλά με την προϋπόθεση πως αυτό το πρότυπο συμπεριφοράς στο παρελθόν δεν θα σταματήσει να ισχύει και στο μέλλον. Πιο αναλυτικά, οι εποχικές κυμάνσεις, η μακροχρόνια τάση και οι τυχόν τυχαίες μεταβολές θα πρέπει να είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους αλλά και να ενεργούν προσθετικά. Τα τρία υποδείγματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι αρχικά το αθροιστικό, έπειτα το πολλαπλασιαστικό και τέλος το μικτό μοντέλο.

Η μεθοδολογία της ανάλυσης μιας χρονοσειράς πραγματοποιείται σε δυο βήματα. Το πρώτο είναι η απομόνωση και το δεύτερο είναι η διεύρυνση των συνιστωσών. Με αυτό τον τρόπο μπορεί κανείς να γνωρίζει το επίπεδο της κάθε συνιστώσας σε οποιοδήποτε χρόνο αλλά και τη συνεισφορά της στις τιμές της χρονοσειράς. Παρακάτω αναφέρονται

κάποιες βασικές μέθοδοι αναλύσεων των χρονοσειρών:

- ✓ Προσδιορισμός της μακροχρόνιας τάσης, της οποίας η μελέτη γίνεται είτε με την προσαρμογή μιας κατάλληλης εξίσωσης τάσης είτε με τον υπολογισμό κάποιων ποσοτικών εκφράσεων ή κινητών μέσων.
- ✓ Προσδιορισμός της εποχικότητας όπου ο προσδιορισμός της, η περιγραφή της και η διερεύνησή της γίνεται είτε μέσω της μεθόδου των ποσοστών ως προς το μηνιαίο μέσο, είτε μέσω της μεθόδου των ποσοστών ως προς τη μηνιαία τάση, είτε μέσω της μεθόδου των ποσοστών ως προς το μηνιαίο κινητό μέσο.
- ✓ Προσδιορισμός της κυκλικότητας η οποία έχει τα εξής βήματα: Απαλείφεται η εποχικότητα και η μακροχρόνια τάση, υπολογίζονται εκ νέου οι κινητοί μέσοι απαλείφοντας τους άρρυθμους παράγοντες και τέλος υπολογίζονται οι δείκτες κυκλικότητας (Σφακιανάκης, 2019).

Η στατιστική ανάλυση μιας χρονοσειράς αποσκοπεί στο να μετρηθεί ποσοτικά και στο να διαχωριστούν οι συνιστώσες που την αποτελούν. Ο διαχωρισμός αυτός κρίνεται απαραίτητος γιατί από τις συνιστώσες, ορισμένες θα πρέπει να αφαιρεθούν και άλλες να υποστούν διαφορετική επεξεργασία. Πιο αναλυτικά πρέπει να προσδιοριστεί η μακροχρόνια τάση, η εποχικότητα, να γίνει απαλοιφή των εποχικών διακυμάνσεων και της τάσης και τέλος να προσδιοριστούν οι κυκλικές κυμάνσεις και να γίνει απαλοιφή τους.

Όσον αφορά τα βήματα για την ανάλυση των χρονοσειρών και τη λήψη των προβλέψεών τους αυτά έχουν ως εξής. Αρχικά, εξασφαλίζεται η στατικότητα της χρονοσειράς και η μη ύπαρξης περιοδικότητας. Έπειτα, εξασφαλίζεται το κατάλληλο μοντέλο και γίνεται εκτίμηση των αγνώστων παραμέτρων του. Τέλος, το εν λόγω μοντέλο χρησιμοποιείται για την πρόβλεψη.

5.3 Το υπόδειγμα BOX-JENKINS

Η μέθοδος Box-Jenkins ξεκίνησε να αναπτύσσεται τη δεκαετία του 1960 και το αποκορύφωμά της έγινε γύρω στο 1970 με τη μελέτη των καθηγητών Box και Jenkins που ονομάζεται «Time series Analysis, Forecasting and Control». Πιο αναλυτικά, με την προσέγγιση αυτή μελετάται η αναγνώριση ενός ιδιαίτερου υποδείγματος στατιστικής, η οποία και προσαρμόζεται σε μια δεδομένη χρονολογική σειρά με συγκεκριμένα στάδια τα οποία είναι:

- ✓ Η αναγνώριση του συγκεκριμένου υποδείγματος μέσω της παρατήρησης των συναρτήσεων αυτοσυσχέτισης και της μερικής αυτοσυσχέτισης της χρονοσειράς.
- ✓ Η εκτίμηση των τιμών των σχετικών παραμέτρων.
- ✓ Η εκτέλεση των επαληθευτικών δοκιμών, οι οποίες θα κρίνουν εάν το υπόδειγμα είναι ικανοποιητικό ή όχι.

Η προσέγγιση Box-Jenkins περιλαμβάνει στο μοντέλο που μελετάται ένα τύπου εποχικού και ένα μη εποχικού παράγοντα του οποίου η μορφή συμβολίζεται:

ARIMA (p,d,q)(P,D,Q)_s

Όπου:

p: η τάση αυτοπαλινδρόμησης του μη εποχικού παράγοντα

d: η τάξη των προς τα πίσω διαφορών του μη εποχικού παράγοντα

q: η τάξη κινούμενου μέσου του μη εποχικού παράγοντα

P: η τάξη αυτοπαλινδρόμησης του εποχικού παράγοντα

D: η τάξη των προς τα πίσω διαφορών του εποχικού παράγοντα

Q: η τάξη κινούμενου μέσου του εποχικού παράγοντα

s: η εποχικότητα της χρονοσειράς

Τα στάδια για να πραγματοποιηθεί η συγκεκριμένη μέθοδος είναι 3 όπου και παρουσιάζονται παρακάτω. Έπειτα θα γίνει η αξιολόγηση και η επιλογή του κατάλληλου υποδείγματος.

Ταυτοποίηση

Επιλέγεται ένα δοκιμαστικό μοντέλο ικανό να επισημάνει την ύπαρξη βασικών χαρακτηριστικών στη χρονοσειρά (τάση και εποχικότητα). Στη συνέχεια απεικονίζεται η ίδια η μεταβλητή της χρονοσειράς και οι συναρτήσεις συσχέτισης. Τέλος καθορίζονται οι τιμές των p, d, q .

Εκτίμηση

Εδώ αρχικά γίνεται η προσαρμογή του μοντέλου στα δεδομένα και έπειτα η εκτίμηση των παραμέτρων του μοντέλου. Επιπλέον, πραγματοποιείται έλεγχος για το κατά πόσο σημαντικοί είναι οι παράμετροι, αλλά και της πρόβλεψης του μέρους της χρονοσειράς που είναι για αυτό τον σκοπό. Επίσης, ο ερευνητής αποφασίζει αν θα αποδεχτεί ή θα απορρίψει το μοντέλο.

Διαγνωστικός έλεγχος

Στο τρίτο στάδιο ελέγχεται πόσο καλή είναι η προσαρμογή του υποδείγματος, δηλαδή σε ποια ποσότητα ταιριάζουν τα δεδομένα με το υπόδειγμα, καθώς υπάρχει η περίπτωση να ταιριάζει καλύτερα κάποιο άλλο και να βγάζει καλύτερα αποτελέσματα.

Για να αξιολογηθεί το υπόδειγμα σωστά είναι απαραίτητο να πληρούνται κάποια κριτήρια όπως είναι η ρίζα του μέσου τετραγώνου του σφάλματος (Root Mean Square Error), το μέσο απόλυτο σφάλμα (Mean Absolute Error) και το μέσο απόλυτο ποσοστιαίο σφάλμα (Mean Absolute Percentage Error). Οι δείκτες αυτοί είναι χρήσιμοι στο να δείχνουν πόσο αξιόπιστη είναι η εξέλιξη της χρονοσειράς από τις διάφορες τεχνικές πρόβλεψης. Όσο μικρότερος είναι ο αριθμός των δεικτών τόσο καλύτερη

θεωρείται. Όσον αφορά την επιλογή του κατάλληλου υποδείγματος θα πρέπει να πληροί δυο βασικά κριτήρια. Πρώτον αυτό των πληροφοριών Akaike (Akaike Information Criterion) και δεύτερον το διάστημα της εμπιστοσύνης. Το διάστημα της εμπιστοσύνης δείχνει το πόσο κοντά βρίσκονται οι προβλεπόμενες τιμές που υπολογίστηκαν από το εκτιμημένο υπόδειγμα σε σχέση με τις πραγματικές τιμές.

Στη συνέχεια γίνεται έλεγχος των καταλοίπων όπου θα πρέπει να μην υπάρχει αυτοσυσχέτιση. Με τον συγκεκριμένο έλεγχο μπορεί κανείς να καταλήξει σε ορισμένα συμπεράσματα όπως το ότι το υπόδειγμα μπορεί να έχει ανεπαρκής προσαρμογή, καθώς επίσης μπορεί να δείξει και τις αναγκαίες τροποποιήσεις που πρέπει να γίνουν για να κριθεί κατάλληλο το μοντέλο. Ο έλεγχος της τάξης του υποδείγματος πραγματοποιείται με τη διαδικασία της υπερπροσαρμογής. Βάσει αυτής, συγκρίνεται το υπόδειγμα με ένα άλλο μεγαλύτερης τάξης, ώστε να γίνει ο έλεγχος της καταλληλότητάς του. Αν όντως είναι το πιο κατάλληλο, οι επιπλέον συντελεστές στα μεγαλύτερα υποδείγματα θα πρέπει να μην είναι στατιστικά διαφορετικοί από το μηδέν. Για να είναι έγκυρη η πρόβλεψη πρέπει να πληρούνται κάποια συγκεκριμένα κριτήρια τα οποία είναι:

- ✓ Οι σταθερές συνθήκες που επηρεάζουν τις τιμές της μεταβλητής. Δηλαδή η χρήση των παλιών δεδομένων να γίνει σε ίδιες σχεδόν συνθήκες με το διάστημα στο οποίο θα γίνει η πρόβλεψη.
- ✓ Η πρόβλεψη θα πρέπει να είναι πεπερασμένη σε πλήθος στοιχείων. Αυτό συμβαίνει διότι όσο μεγαλύτερη είναι η απομάκρυνση από την τελευταία παρατήρηση τόσο περισσότερο αυξάνεται η αβεβαιότητα.
- ✓ Το δείγμα θα πρέπει να έχει πλήθος δεδομένων. Όσο μικρότερο είναι τόσο πιο πολύ αμφισβητείται και η εγκυρότητα της πρόβλεψης.
- ✓ Η συμβατότητα των δεδομένων μεταξύ τους κρίνεται πολύ σημαντική.
- ✓ Το μοντέλο θα πρέπει να είναι κατάλληλο για τα δεδομένα και να δίνει προβλέψεις οι οποίες είναι κοντινές με τις πραγματικές τιμές.

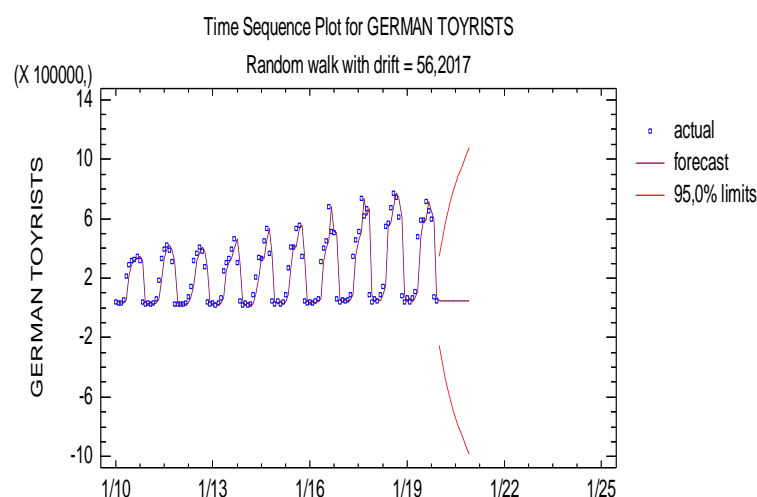
Τέλος, αν και η προσέγγιση Box-Jenkins θεωρείται από τις πιο ακριβείς μεθόδους και έχει τη δυνατότητα να δίνει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στα υποδείγματα, υπάρχουν κάποια μειονεκτήματα. Πρώτον, είναι απαραίτητη η ύπαρξη μεγάλου όγκου

δεδομένων ώστε να μπορέσει η πρόβλεψη να είναι αξιόπιστη. Στη συνέχεια, η ύπαρξη συστηματικών μεθόδων για την κατεύθυνση της αποτελεσματικότητας του υποδείγματος είναι ανύπαρκτη. Επιπλέον, ο απαιτούμενος χρόνος για τη δημιουργία του πιο κατάλληλου υποδείγματος είναι αρκετός και τα μοντέλα συνεχίζουν να δίνουν προβλέψεις χωρίς να λάβουν υπόψη τις όποιες μεταβολές στο εξωτερικό περιβάλλον.

5.4 Προβλέψεις αφίξεων Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα

Στο παρόν κεφάλαιο θα γίνει παρουσίαση της πρόβλεψης των αφίξεων για τους κατοίκους της Γερμανίας στην Ελλάδα. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω τα δεδομένα είναι αντλημένα από την Τράπεζα της Ελλάδος και ξεκινάνε από τον Ιανουάριο του 2010 και φτάνουν μέχρι και το Δεκέμβρη του 2019. Η πρόβλεψη έγινε μέσω του στατιστικού προγράμματος Statgraphics, συμπεραίνοντας βάσει διαγραμμάτων την ύπαρξη της εποχικότητας.

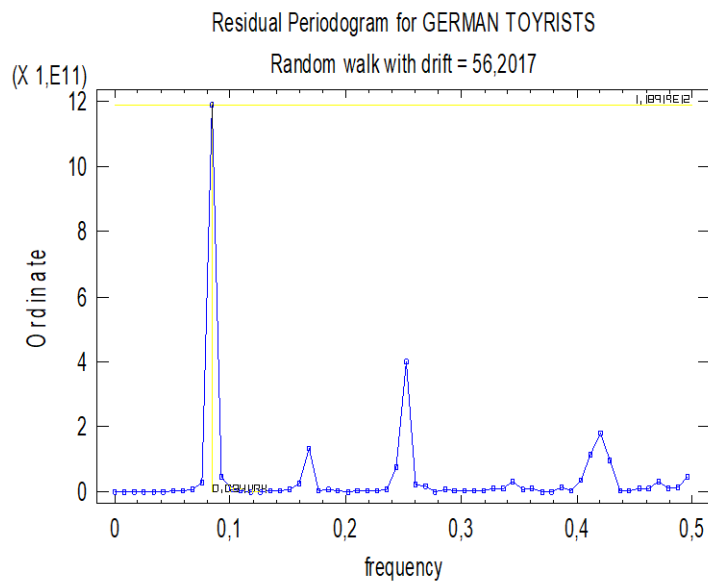
Αρχικά, παρουσιάζεται το γράφημα της χρονοσειράς όπου δείχνει την τάση των μηνιαίων αφίξεων, η οποία έχει ανοδική τάση, αν και υπάρχουν αρκετές διακυμάνσεις.

Γράφημα 11: Χρονοσειρά

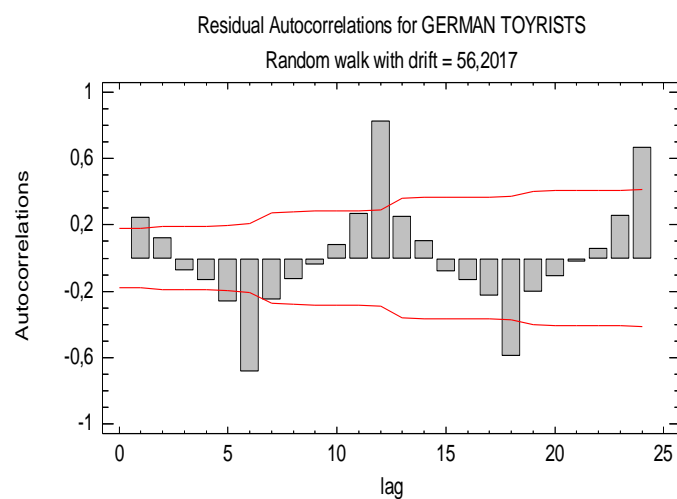
Έπειτα, στο επόμενο γράφημα παρουσιάζεται το περιοδόγραμμα της χρονοσειράς με

εποχικότητα.

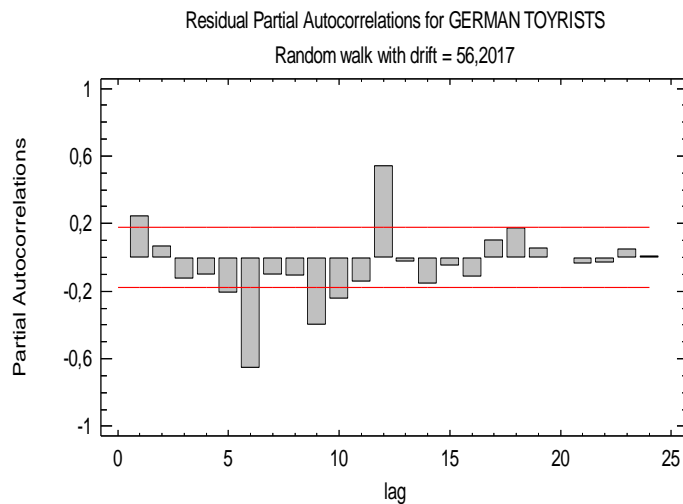

Γράφημα 12: Περιοδόγραμμα της χρονοσειράς

Ακολουθεί το γράφημα αυτοσυσχετίσεων καταλοίπων και των μερικών αυτοσυσχετίσεων καταλοίπων όπου φαίνεται πως υπάρχει δωδεκάμηνη εποχικότητα στο δείγμα.

Γράφημα 13: Γράφημα αυτοσυσχετίσεων καταλοίπων

Γράφημα 14: Γράφημα μερικών αυτοσυσχετίσεων καταλοίπων

Εφόσον εξακριβώθηκε η ύπαρξη εποχικότητας, συμπληρώθηκε στο πλαίσιο seasonality 12 στο User Specified Model και στη συνέχεια τέθηκε η διαδικασία αναζήτησης αποτελεσματικού μοντέλου. Απαραίτητη προϋπόθεση αποδεκτού μοντέλου αποτελούν οι εξής έλεγχοι:

- ✓ Μικρότερο p-value από 0,05
- ✓ Μικρότερο RMSE
- ✓ 5 OK
- ✓ Μπάρες εντός των κόκκινων γραμμών

Έπειτα από μια σειρά δοκιμών, κατάλληλο μοντέλο αποτιμήθηκε το εξής:

Model: ARIMA(2,0,1)x(0,1,4)12 with constant Math adjustment: Base 10 log with parameters and terms AR: 2, MA: 1, SAR: 0, SMA: 4.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά του επιλεγμένου μοντέλου ARIMA (2,0,1)x(0,1,4)₁₂ και οι έλεγχοι παραμέτρων του.

Parameter	Estimate	Std. Error	t	P-value
AR(1)	0,57421	0,188958	3,03883	0,003031
AR(2)	0,259314	0,122581	2,11545	0,036876
MA(1)	0,476474	0,182728	2,60756	0,010515
SMA(1)	0,527442	0,092678	5,69113	0,000000
SMA(2)	1,02111	0,0890382	11,4682	0,000000
SMA(3)	-0,48002	0,0895163	-5,36237	0,000001
SMA(4)	-0,188787	0,0830148	-2,27414	0,025094
Mean	0,0369637	0,00491969	7,51342	0,000000
Constant	0,00615356			

Πίνακας 12: Έλεγχοι παραμέτρων ARIMA (2,0,1)x(0,1,4)₁₂

Ακολουθεί η σύγκριση των προτεινόμενων μοντέλων και οι διαγνωστικοί έλεγχοι καταλοίπων.

Model	RMSE	MAE	MAPE	ME	MPE
(A)	45690,1	26769,0	11,7474	-4019,67	-1,90585
(B)	44621,0	26115,8	11,604	-2202,44	-1,22345
(C)	47396,9	27586,4	11,9966	-6030,04	-2,70085
(D)	45970,5	31187,5	28,9724	-10740,1	-24,7062
(E)	31592,0	19500,8	8,90052	1091,4	-1,19025

Πίνακας 13: Σύγκριση προτεινόμενων μοντέλων

Όπου:

A: Brown's linear exp. smoothing with alpha = 0,1252

Seasonal adjustment: Multiplicative

B: Holt's linear exp. smoothing with alpha = 0,2673 and beta = 0,0334

Seasonal adjustment: Multiplicative

C: Brown's quadratic exp. smoothing with $\alpha = 0,0873$

Seasonal adjustment: Multiplicative

D: Winter's exp. smoothing with $\alpha = 0,1654$, $\beta = 0,0098$, $\gamma = 0,1952$

E: ARIMA (2,0,1)x(0,1,4)₁₂ with constant

Math adjustment: Log base 10

Model	RMSE	RUNS	RUNM	AUTO	MEAN	VAR
(A)	45690,1	OK	OK	**	OK	***
(B)	44621,0	OK	OK	**	OK	**
(C)	47396,9	OK	OK	**	OK	**
(D)	45970,5	OK	OK	*	*	**
(E)	31592,0	OK	OK	OK	OK	OK

Πίνακας 14: Διαγνωστικοί έλεγχοι καταλοίπων

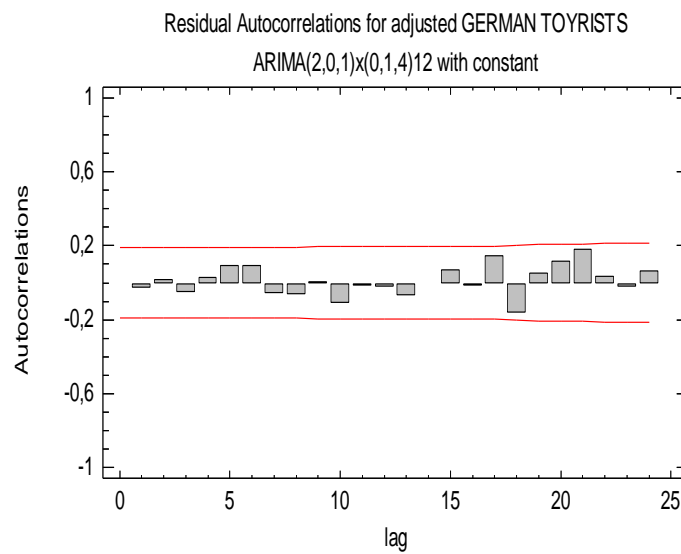
Οι έλεγχοι των σφαλμάτων των υποψήφιων μοντέλων είναι:

- ✓ RMSE: Ρίζα μέσου τετραγωνικού σφάλματος
- ✓ RUNS: Έλεγχος ροών πάνω και κάτω
- ✓ RUNM: Έλεγχος ροών πάνω και κάτω από τη διάμεσο
- ✓ AUTO: Box-Pierce έλεγχος για αυτοσυσχέτιση των σφαλμάτων
- ✓ MEAN: Έλεγχος για διαφορές σφαλμάτων μεταξύ πρώτου και δεύτερου μισού
- ✓ VAR: Έλεγχος για διαφορές διασπορών μεταξύ πρώτου και δεύτερου μισού
- ✓ OK: Μη στατιστικά σημαντικό ($p \geq 0,05$)
- ✓ *: Οριακά στατιστικά σημαντικό ($0,01 < p \leq 0,05$)

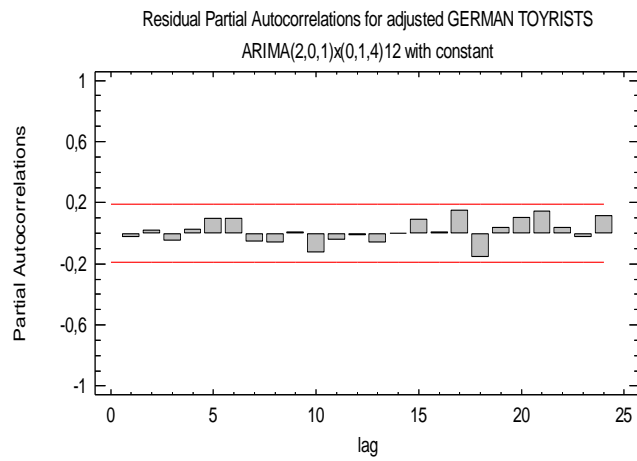
✓ **: Στατιστικά σημαντικό ($0,001 < p < 0,01$)

✓ ***: Υψηλά στατιστικά σημαντικό ($p \leq 0,001$)

Στη συνέχεια ακολουθεί το γράφημα αυτοσυσχετίσεων του μοντέλου με εποχικότητα και των μερικών αυτοσυσχετίσεων.

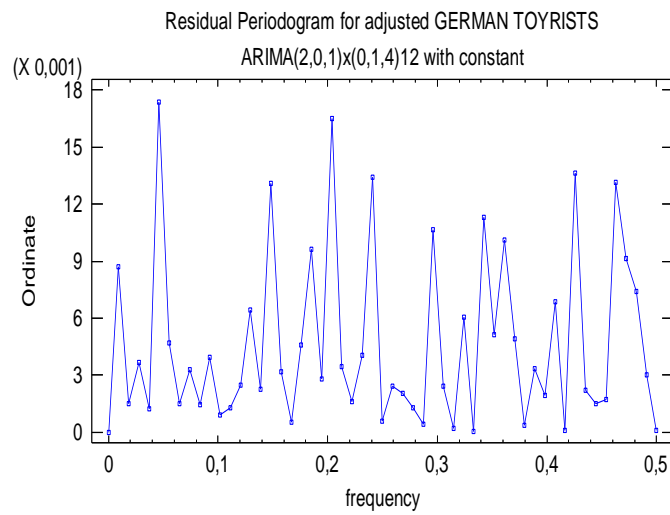

Γράφημα 15: Γράφημα αυτοσυσχετίσεων του μοντέλου ARIMA (2,0,1)x(0,1,4)12

Γράφημα 16: Γράφημα μερικών αυτοσυσχετίσεων του μοντέλου ARIMA (2,0,1)x(0,1,4)12

Ακολουθεί το περιοδόγραμμα της χρονοσειράς του συγκεκριμένου μοντέλου ARIMA.

Γράφημα 17: Περιοδόγραμμα της χρονοσειράς του μοντέλου ARIMA(2,0,1)x(0,1,4)12

Είναι εμφανές από τα παραπάνω στοιχεία πως το μοντέλο ARIMA (2,0,1)χ(0,1,4)¹² είναι το πλέον κατάλληλο για να μπορέσει να επιτευχθεί η πρόβλεψη των αφίξεων των Γερμανών τουριστών, η οποία και παρουσιάζεται στον πίνακα και στο διάγραμμα παρακάτω. Να σημειωθεί πως το διάστημα για το οποίο γίνεται η πρόβλεψη είναι για τους μήνες 01/01/2020- 31/12/2020.

Period	Data	Forecast	Residual
1/10	40267,0		
2/10	31459,0		
3/10	36035,0		
4/10	51226,0		
5/10	210577,		
6/10	292013,		
7/10	316825,		
8/10	328886,		
9/10	347511,		
10/10	317554,		
11/10	41911,0		
12/10	24608,0		
1/11	29432,0	32714,5	-3282,53
2/11	26179,0	25562,5	616,49
3/11	31093,0	30416,8	676,163
4/11	58240,0	55204,7	3035,34
5/11	183795,	223364,	-39569,3
6/11	333215,	306081,	27133,8
7/11	395791,	322590,	73201,1
8/11	423268,	395843,	27425,4
9/11	387202,	425292,	-38090,0
10/11	314187,	310859,	3327,95
11/11	29147,0	35010,4	-5863,4
12/11	28931,0	23816,3	5114,72
1/12	26758,0	25168,0	1590,01
2/12	22863,0	20719,4	2143,59
3/12	30084,0	32756,3	-2672,34

4/12	71737,0	74466,0	-2729,02
5/12	146168,	177082,	-30913,6
6/12	318975,	309957,	9018,28
7/12	364498,	338812,	25685,8
8/12	408114,	448859,	-40745,4
9/12	380011,	399352,	-19340,6
10/12	273820,	306846,	-33025,7
11/12	41912,0	36990,7	4921,27
12/12	23847,0	23810,7	36,3057
1/13	29875,0	36213,6	-6338,65
2/13	21002,0	24384,5	-3382,51
3/13	32046,0	33096,3	-1050,34
4/13	64423,0	61635,8	2787,18
5/13	252013,	217276,	34736,6
6/13	301069,	307249,	-6180,28
7/13	331797,	330187,	1609,9
8/13	396299,	405827,	-9527,99
9/13	461896,	427562,	34334,3
10/13	307446,	316652,	-9205,91
11/13	48619,0	54042,0	-5423,03
12/13	21060,0	22660,2	-1600,24
1/14	34061,0	33679,6	381,415
2/14	19094,0	22548,8	-3454,78
3/14	28735,0	38068,0	-9332,99
4/14	87336,0	63909,7	23426,3
5/14	206786,	271229,	-64442,9
6/14	337811,	337313,	498,428
7/14	331351,	341496,	-10144,6
8/14	447730,	470003,	-22272,8
9/14	532639,	466042,	66597,3
10/14	364985,	388647,	-23662,3
11/14	43467,0	45936,9	-2469,91
12/14	25233,0	26974,5	-1741,52
1/15	44172,0	43732,6	439,379
2/15	25309,0	28548,0	-3239,04
3/15	41848,0	39030,5	2817,47
4/15	91500,0	85890,4	5609,58
5/15	266196,	222828,	43367,9
6/15	412475,	413307,	-832,093
7/15	410401,	428106,	-17704,6
8/15	536915,	538955,	-2040,21
9/15	558146,	520465,	37681,2
10/15	345910,	426765,	-80854,9
11/15	47207,0	55980,0	-8772,97
12/15	30270,0	30785,3	-515,296
1/16	37970,0	43310,5	-5340,46
2/16	31595,0	32953,0	-1358,04
3/16	47913,0	54023,5	-6110,54

4/16	60246,0	72282,0	-12036,0
5/16	311777,	350578,	-38801,1
6/16	398774,	389896,	8878,21
7/16	451072,	451983,	-910,974
8/16	683586,	564364,	119222,
9/16	512861,	520362,	-7501,06
10/16	503803,	441391,	62412,1
11/16	59970,0	57538,6	2431,37
12/16	39168,0	37522,1	1645,92
1/17	50541,0	46933,1	3607,91
2/17	47464,0	39908,6	7555,38
3/17	56627,0	51528,6	5098,42
4/17	91819,0	92742,9	-923,866
5/17	344946,	309260,	35685,6
6/17	456974,	498029,	-41054,6
7/17	513627,	548963,	-35336,0
8/17	737890,	694731,	43158,9
9/17	615172,	588496,	26675,7
10/17	663715,	627267,	36447,9
11/17	89386,0	76734,3	12651,7
12/17	37789,0	45075,1	-7286,06
1/18	61532,0	68754,6	-7222,62
2/18	46525,0	46727,1	-202,127
3/18	88130,0	67426,3	20703,7
4/18	140816,	135703,	5113,2
5/18	551432,	474763,	76669,3
6/18	567847,	616180,	-48333,2
7/18	676575,	693549,	-16973,7
8/18	773286,	735476,	37809,7
9/18	740359,	791857,	-51498,3
10/18	611983,	578897,	33085,9
11/18	84777,0	81394,8	3382,24
12/18	38186,0	40700,8	-2514,83
1/19	67695,0	58233,6	9461,42
2/19	39918,0	38845,7	1072,27
3/19	69820,0	69303,7	516,251
4/19	107018,	125744,	-18726,5
5/19	476708,	408595,	68113,3
6/19	590999,	584478,	6521,08
7/19	588792,	675750,	-86958,4
8/19	718156,	757465,	-39309,2
9/19	653140,	708426,	-55285,7
10/19	595085,	553897,	41187,7
11/19	72000,0	67485,1	4514,87
12/19	46955,0	46813,1	141,866

Πίνακας 15: Προβλέψεις μέσω του προκρινόμενου μοντέλου

		<i>Lower 95,0%</i>	<i>Upper 95,0%</i>
<i>Period</i>	<i>Forecast</i>	<i>Limit</i>	<i>Limit</i>
1/20	69310,7	52814,0	90960,4
2/20	45251,1	34436,1	59462,5
3/20	57533,1	43211,1	76602,0
4/20	114205,	85309,6	152889,
5/20	387781,	288209,	521752,
6/20	621388,	460212,	839013,
7/20	610226,	450721,	826178,
8/20	761391,	561235,	1,03293E6
9/20	771885,	568098,	1,04877E6
10/20	607575,	446649,	826482,
11/20	79176,1	58153,9	107798,
12/20	49787,1	36543,7	67830,0

Πίνακας 16: Προβλέψεις αφίξεων Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα

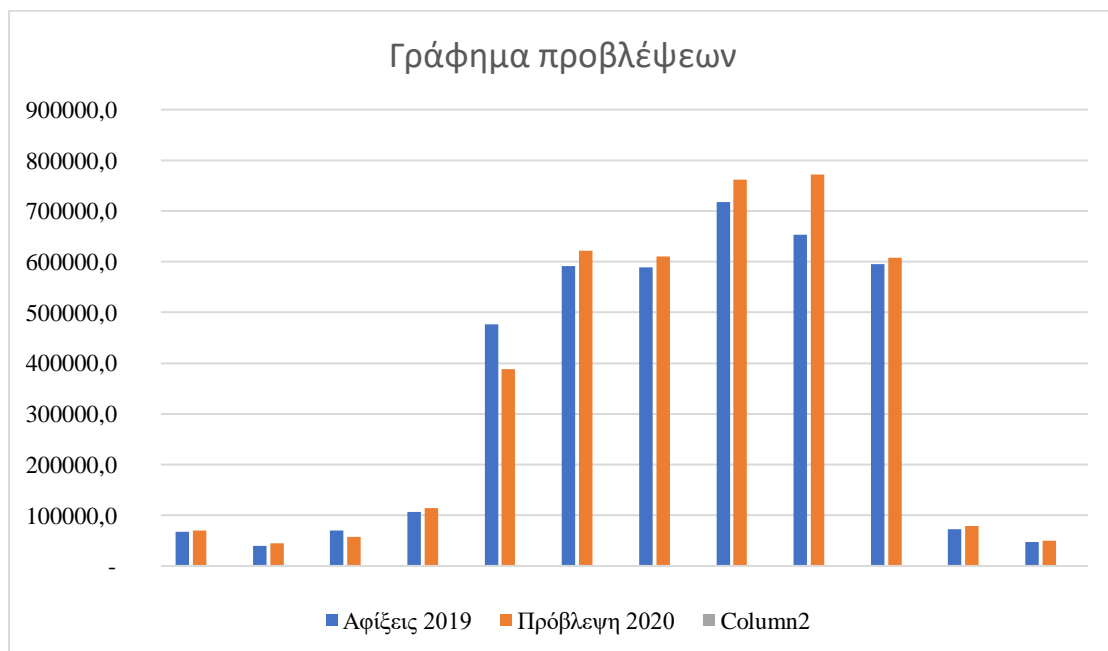
Βάσει του μοντέλου $ARIMA(2,0,1) \times (0,1,4)_{12}$ συνεπάγεται η επιρροή των προβλέψεων ανά μήνα. Πιο συγκεκριμένα, παίρνοντας τον πρώτο μήνα των προβλέψεων, Ιανουάριος (1/20):

Σύμφωνα με το πρώτο σκέλος $(2,0,1)$, όπου $p = 2$, δηλαδή η τιμή, η πρόβλεψη επηρεάζεται από τους δύο προηγούμενους μήνες ενός χρόνου πίσω, δηλαδή από τον 11/18. Δεν υφίσταται τάση, εφόσον $d = 0$. Ωστόσο σφάλμα υφίσταται, για αυτό και $y=1$.

Όσον αφορά στο δεύτερο σκέλος $(0,1,4)$, $D = 1$ καταδεικνύει, ότι η χρονοσειρά

χαρακτηρίζεται από εποχικότητα, $P = 0$ υποδηλώνει, ότι η πρόβλεψη παραμένει ανεπηρέαστη στους μήνες, πηγαίνοντας αυτή τη φορά δύο χρόνια πίσω, δηλαδή από τον 1/18, ενώ το $Y = 4$ σε αντίθεση με το πρώτο σκέλος, υπαινίσσεται, πως η πρόβλεψη επηρεάζεται από το σφάλμα, αλλά από τέσσερις προηγούμενους μήνες, πηγαίνοντας δύο χρόνια πίσω, δηλαδή 12/17, 11/17, 10/17, 09/17.

Το παρακάτω γράφημα περιγράφει την πρόβλεψη των εξαμήνων από 1/20 – 12/20, η οποία εκτιμά 4.175.509,1 αφίξεις συγκριτικά με τις αφίξεις των Γερμανών τουριστών από 1/19 μέχρι 12/19, οι οποίες ανήλθαν στους 4.026.286. Επομένως, παρατηρείται, πως η πρόβλεψη των αφίξεων του 2020 σε σχέση με τις αφίξεις των τουριστών της Γερμανίας το 2019 δεν απέχουν πολύ, αντιθέτως, είναι αρκετά κοντά. Οι περισσότεροι τουρίστες φαίνεται πως θα επισκεφθούν την Ελλάδα τους καλοκαιρινούς μήνες.

Γράφημα 18: Προβλέψεις αφίξεων Γερμανών τουριστών στην Ελλάδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Είναι εμφανές πως ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους σπουδαιότερους κλάδους για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Η θετική συμβολή στο ΑΕΠ, στον τομέα της απασχόλησης και στον επενδύσεων είναι μόνο λίγα από τα οφέλη που προσφέρει στην Ελλάδα. Επιπλέον, ο μεγάλος αριθμός των νησιών της, η ποικιλία στους τύπους των καταλυμάτων και της εστίασης, ο τομέας της γαστρονομίας αλλά και η φιλοξενία που χαρακτηρίζει τον ελληνικό λαό συμβάλλουν στο να έχει η χώρα ένα πολύ ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι άλλων χωρών.

Συνεπώς, κάποια από τα βασικότερα συμπεράσματα που προέκυψαν είναι:

- ✓ Τα έσοδα από τους τουρίστες του εξωτερικού αυξήθηκαν κατά 13,1 εκατομμύρια € για το 2019.
- ✓ Η άμεση συνεισφορά στον τουρισμό για την ελληνική οικονομία εκτιμήθηκε σε 2,29 εκατομμύρια € το 2019.
- ✓ Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις κάλυψαν το 79,9% του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών.
- ✓ Το φαινόμενο της εποχικότητας στην Ελλάδα είναι πολύ έντονο, μιας και το 56% των αλλοδαπών αφίξεων γίνεται τους καλοκαιρινούς μήνες.
- ✓ Η ξενοδοχειακή υποδομή για το 2019 καταμετράται από 10.121 ξενοδοχεία και 798.650 κλίνες.
- ✓ Για κάθε 1€ από την τουριστική δραστηριότητα δημιουργείται έμμεση και προκαλούμενη πρόσθετη οικονομική δραστηριότητα 1,65€. Συνεπώς, το ΑΕΠ αυξάνεται κατά 2,65€.
- ✓ Το 35% του εισερχόμενου τουρισμού προέρχεται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ✓ Το μεγαλύτερο ποσοστό ζήτησης συγκεντρώνεται στις περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιόνιων Νησιών και της Αττικής.

Όσον αφορά τους Γερμανούς τουρίστες, το 2018 και το 2019 βρέθηκαν στην πέμπτη θέση, τοποθετώντας τους στους πέντε πιο κορυφαίους προορισμούς της Ευρώπης. Επίσης, μιας και δικαιούνται 30 μέρες άδειας τον χρόνο, το ποσοστό των περισσότερων, που ανέρχεται στο 62,9%, πάει διακοπές την περίοδο high season, δηλαδή Ιούλιο, Αύγουστο. Ακόμα, οι περισσότεροι επιθυμούν να ταξιδέψουν κυρίως σε προορισμούς, που ενδείκνυται το προϊόν «Ήλιος και Θάλασσα», όπως στη Μεσόγειο, στην Καραϊβική και στη Μέση Ανατολή. Επίσης, τα ζευγάρια καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεψιμότητας, (50%). Ακολουθούν οι ταξιδιώτες, που διαθέτουν μεγαλύτερο εισόδημα με ποσοστό 49%. Η τρίτη θέση ανήκει στους τουρίστες πανεπιστημιακής μόρφωσης (43%) και η τέταρτη αφορά στις οικογένειες με παιδιά (40%). Όσο για την ηλικιακή κατηγορία, πρώτη βρίσκεται η ομάδα των 40–49 ετών με ποσοστό 33%, ακολουθεί η ομάδα των 50–59 ετών (27%) και στην τελευταία θέση βρίσκονται οι ηλικίες 30–39 ετών, καθώς καλύπτουν το 20%. Επίσης, συνήθως κλείνουν το ταξίδι τους για την Ελλάδα 3 μήνες πριν τουλάχιστον, ενώ το ενδιαφέρον τους είναι μεγάλο για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας. Ακόμα, αναζητούν την ιστορία πίσω από κάθε μνημείο ή την εμπειρία γύρω από αυτό και δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον για τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού (γαστρονομικό, αθλητικό κλπ.).

Σε γενικές γραμμές είναι εμφανές, πως οι Γερμανοί τουρίστες αποτελούν μια από τις σημαντικότερες αγορές, όσον αφορά στον τουρισμό στην Ελλάδα, καθώς ο αριθμός τους είναι πολύ μεγάλος κάθε χρόνο και υπάρχει η προοπτική στο μέλλον να αυξηθεί ακόμα περισσότερο. Αυτό φάνηκε και στην προσπάθεια πρόβλεψής τους για το 2020, όπου κατά πως φαίνεται θα επισκεφθούν την Ελλάδα πιο πολλοί τουρίστες. Σε αυτό το σημείο να αναφερθεί, πως στις προβλέψεις, που έγιναν, δεν έχει ληφθεί υπόψη η πανδημία του COVID-19, η οποία έχει πλήξει όλο τον κόσμο και ιδιαίτερα τον κλάδο του τουρισμού. Για αυτόν τον λόγο προτείνεται να γίνει επανάληψη της έρευνας, όταν η κατάσταση θα έχει σταθεροποιηθεί και οι πληροφορίες θα είναι πιο έγκυρες. Τέλος, επισημαίνεται, πως οι δυο χώρες έχουν άριστες σχέσεις μέχρι και σήμερα, παρ' όλη την άσχημη προϊστορία, που έχει προηγηθεί, τόσο σε πολιτισμικό και πολιτικό επίπεδο, όσο και σε οικονομικό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική και ξένη βιβλιογραφία

- ✓ Ζούνη Γεωργία (2019), Σημειώσεις στο μάθημα “Αρχές τουρισμού και τουριστική πολιτική”, MBA-Tourism Management
- ✓ Ηράκλειτος (2006), Αναπτυξιακή Σύμπραξη, Τουριστική Οικονομική και Ελληνική Τουριστική Οικονομία
- ✓ Σφακιανάκης Μιχαήλ (2019), Σημειώσεις στο μάθημα “Νέες τεχνολογίες”, MBA-Tourism Management
- ✓ HawesJames, (2019), Μικρή ιστορία της Γερμανίας, Εκδόσεις Πατάκη

Διαδικτυακές πηγές

- ✓ <https://libertypress.gr/tourismos-eyexias/>
- ✓ http://ejst.uniwa.gr/issues/issue_35/Moira_35.pdf
- ✓ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BD%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82
- ✓ https://insete.gr/wp-content/uploads/2020/02/Tourism-and-Greek-Economy_2017-2018.pdf
- ✓ <https://sete.gr/el/stratigiki-gia-ton-tourismo/vasika-megethi-tou-ellinikoy-tourismoy/>
- ✓ <https://www.visitgreece.gr/el/inspirations/city-breaks/>
- ✓ <https://insete.gr/studies/%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B5%CE%AF%CF%82->

[%CE%B1%CE%B5%CF%81%CE%BF%CF%80%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%BE%CE%B5%CE%B9%CF%82-2018-2019-%CE%B1-%CE%BC%CE%AD%CF%81/](#)

- ✓ <https://texnologia.net/plirofories-gia-tin-germania/2019/08>
- ✓ <https://encyclopedia.usmmm.org/content/el/article/world-war-ii-in-europe-1?series=157>
- ✓ <https://www.aerologio.gr/%CE%B3%CE%B5%CF%89%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%B1-%CE%B3%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%B1%CF%82/>
- ✓ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B3%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1
- ✓ <https://www.news.gr/kosmos/evroph/article/285869/ti-symvolizei-arage-h-germanikh-shmaia.html>
- ✓ opencourses.auth.gr/modules/document/file.php/OCRS229/%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82%20%CE%9C%CE%B1%CE%B8%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82/%CE%9C%CE%AC%CE%B8%CE%B7%CE%BC%CE%B1%208%CE%BF%20%CE%A4%CE%BF%20%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CF%83%CF%8D%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1%20%CF%84%CE%B7%CF%82%20%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82%20%CE%BF%20%CE%BC%CE%B5%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%B1%CF%83%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%BF%CF%82%20%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CE%B2%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82.%20%CE%9C%CE%AD%CF%81%CE%BF%CF%82%201%CE%BF.pdf

- ✓ <https://www.naftemporiki.gr/finance/story/1312919/baintman-i-germania-xreiazetai-kaluteres-alla-oxi-perissoteres-dimosies-dapanes>
- ✓ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82
- ✓ <https://www.worldometers.info/world-population/germany-population/>
- ✓ <https://www.fpress.gr/oikonomia/story/51195/to-profil-toy-germanoy-toyrista-stin-ellada>
- ✓ <https://money-tourism.gr/apoklistiko-i-aktinografia-tis-germanikis-touristikis-agoras-me-tui-xekina-i-e-kountoura/>
- ✓ <https://www.union-investment.de/startseite>
- ✓ <https://gre.agromassidayu.com/mentalitet-nemcev-osobennosti-nemeckaya-kultura-harakteristika-nemeckogo-naroda-page-469542>
- ✓ https://insete.gr/wp-content/uploads/2020/09/20_07-Eiseroxomenos-Tourismos_Perifereiwn_2019.pdf
- ✓ https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%BF-%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82_%CF%83%CF%87%CE%AD%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82
- ✓ http://www.pcci.gr/evepimages/EmpNL3221_2020_F2667.pdf
- ✓ <https://agora.mfa.gr/infofiles/%CE%94%CE%B9%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%AD%CF%82%20%CE%95%CE%BC%CF%80%CF%8C%CF%81%CE%B9%CE%BF%20%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%BF%CF%82%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%9F%CE%BC%CE%BF%CF%83%CF%80%CE%BF%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CF%8E%CE%BD%20%CE%9A%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%B4%CE%AF%CF%89%CE%BD%20%CE%93%CE%B5>

[%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82%202018%20de.pdf](#)